

Zpráva o solventnosti a finanční situaci za rok 2021

Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s.

Obsah

Shrnutí	3
A. Činnost a výsledky	7
A.1 Činnost	7
A.2 Výsledky v oblasti upisování	9
A.3 Výsledky v oblasti investic	14
A.4 Výsledky v jiných oblastech činnosti	15
A.5 Další informace	15
B. Řídicí a kontrolní systém	16
B.1 Obecné informace o řídicím a kontrolním systému	16
B.2 Požadavky na způsobilost a bezúhonnost	18
B.3 Systém řízení rizik včetně vlastního posuzování rizik a solventnosti	21
B.4 Systém vnitřní kontroly	23
B.5 Funkce vnitřního auditu	26
B.6 Pojistněmatematická funkce	27
B.7 Externí zajištění služeb nebo činností	27
B.8 Další informace	28
C. Rizikový profil	29
C.1 Upisovací riziko	31
C.2 Tržní riziko	32
C.3 Úvěrové riziko	33
C.4 Riziko likvidity	34
C.5 Operační riziko	34
C.6 Jiná podstatná rizika	35
C.7 Další informace	35
D. Oceňování pro účely solventnosti	38
D.1 Aktiva	38
D.2 Technické rezervy	40
D.3 Další závazky	43
D.4 Alternativní metody oceňování	43
D.5 Další informace	43
E. Řízení kapitálu	44
E.1 Kapitál	44
E.2 Solventnostní kapitálový požadavek a minimální kapitálový požadavek	48
E.3 Použití podmodulu akciového rizika založeného na duraci při výpočtu solventnostního kapitálového požadavku	49

Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s.

Zpráva o solventnosti a finanční situaci za rok 2021

E.4	Rozdíly mezi standartním vzorcem a používaným interním modelem	49
E.5	Nedodržení minimálního kapitálového požadavku a nedodržení solventnostního kapitálového požadavku	49
E.6	Další informace	49

Shrnutí

Tato zpráva představuje pravidelnou Zprávu o solventnosti a finanční situaci předkládanou Hasičskou vzájemnou Pojišťovnou, a.s. (dále jen „Pojišťovna“ nebo též „Společnost“) veřejnosti v souladu s požadavky zákona č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví, v platném znění a souvisejících evropských předpisů.

Zpráva a struktura zprávy je připravena v souladu s těmito právními předpisy a podává přehledné a srozumitelné informace o solventnosti a finanční situaci Pojišťovny. Poskytuje podrobné informace o činnosti a ekonomických výsledcích Pojišťovny, o řídicím a kontrolním systému a detaily ke všem jeho hlavním částem, popisuje rizikový profil Pojišťovny a jeho řízení a jsou zde kvantifikovány kapitálové požadavky. Zpráva popisuje stav rozvahy dle Solventnosti II k 31. 12. 2021. Dokument zohledňuje události nastalé v průběhu roku 2021 a komentuje všechny významné změny.

Činnost a výsledky	<p>V roce 2021 došlo k poklesu předepsaného i zaslouženého pojistného o 3%. Tento pokles byl způsoben poklesem pojistného v pojištění škod na majetku. Hlavním důvodem bylo především neobnovení pojištění u několika významných pojistných smluv, nižší míra sjednávání nové produkce a stagnující výše pojistného u stávajících pojistných smluv. U ostatních pojistných druhů došlo k nárůstu pojistného, na čemž se nejvýznamněji podílelo Pojištění odpovědnosti za škodu vyplývající z provozu vozidla s nárůstem předepsaného pojistného o 8 616 tis. Kč (6,3%).</p> <p>Pojištění majetku i nadále zůstává klíčovým odvětvím Pojišťovny.</p> <p>Ke dni 3.12.2018 byl zaveden inovovaný produkt k pojištění bytových domů. Na přelomu roku 2018-2019 byl produkt veden v pilotním provozu. V ostrém provozu je od začátku února 2019. Produkt je určen pro pojištění vlastníků bytových domů (fyzické osoby, SVJ, bytová družstva). Od 1.9.2019 byly u tohoto produktu rozšířeny stávající asistenční služby. V roce 2021 pokračoval významný rozvoj sjednávání tohoto produktu, a to jednak díky sjednávání pojistných smluv v rámci nového obchodu a zároveň i přepracování původních pojistných smluv u stávajících klientů.</p> <p>V oblasti zemědělského pojištění bylo v roce 2020 ukončeno pojištění zemědělských plodin a ovocných a okrasných škoek. V roce 2021 byly v oblasti zemědělského pojištění nabízeny pouze produkty pojištění hospodářských zvířat a lesních porostů.</p> <p>V souvislosti s poklesem předepsaného pojistného v roce 2021 oproti roku 2020 došlo také k poklesu podílu zajištětele na předepsaném pojistném. V souvislosti s poklesem podílu zajištětele na pojistném klesla i zajištná provize. Meziročně došlo také k poklesu podílu zajištětele na škodách. Meziroční nárůst jsme zaznamenali v položce podíl zajištětele na změně stavu rezerv z důvodu výskytu velkých škod krytých jak katastrofickým XL zajištěním, tak i XL zajištěním na událost. Celková bilance zajištění se v roce 2021 oproti roku 2020 zlepšila z důvodu většího poklesu cedovaného pojistného než poklesu podílu zajištětele na škodách a nárůstu podílu zajištětele na změně stavu rezerv.</p> <p>Rok 2021 se z pohledu výkonnosti investic značně lišil od roku 2020. Vlivem změněných tržních podmínek v důsledku hospodářského oživení po pandemii COVID-19 a rostoucí inflace došlo k výraznému navýšení úrokových výnosů, což mělo na jednu stranu pozitivní vliv na výnosy z depozit, na druhou stranu se to negativně projevilo v tržním ocenění dluhopisů držených k obchodování. Hospodářské výsledky společnosti První hasičská se meziročně zlepšily, neboť její podnikání bylo zejména v roce 2020 velmi omezeno protiepidemickými opatřeními.</p> <p>Meziročně nedošlo k dalším významným změnám v kapitole Činnost a výsledky.</p>
---------------------------	--

Řídící a kontrolní systém	<p>V rámci svého řídicího a kontrolního systému Pojišťovna disponuje širokou škálou nástrojů, které zajišťují řádné a obezřetné řízení rizik. Základním kamenem je koncept tří linií obrany. Dále je zřízeno několik výborů, které slouží představenstvu jako odborné orgány pro kontrolu, poradenství a podporu při rozhodování. Konečnou odpovědnost za řízení rizik nese představenstvo, které rozhoduje o implementaci jednotlivých strategií a řídí Pojišťovnu v souladu s těmito strategiemi. S podporou určených útvarů a výborů monitoruje trh ve vazbě na nová nebo měnící se ekonomická, politická nebo ostatní rizika a realizuje protiopatření.</p> <p>Zvláštní pozornost je věnována systému řízení rizik jako nedílné součásti systému řízení pojišťovny. Vlastní posouzení rizik a solventnosti (Own Risk and Solvency Assessment, ORSA) je klíčovou složkou systému řízení rizik. Jedná se o proceduru propojující několik procesů rozdílného charakteru, od obchodního plánování až k operativnímu řízení rizik na denní bázi.</p> <p>Jednou ze základních podmínek pro vznik a existenci efektivní organizační struktury Pojišťovny a efektivního kontrolního prostředí je oddělení neslučitelných funkcí. Odpovědnosti a pravomoci představenstva, dozorčí rady, Výboru pro audit, jednotlivých úseků, výborů (komisí) a zaměstnanců Pojišťovny musí být proto stanoveny a přidělovány tak, aby bylo dostatečně zamezeno vzniku možného střetu zájmů. V praxi to znamená zejména oddělení a vyčlenění vybraných činností, v jejichž přímém důsledku je Pojišťovna vystavena pojistně-technickému, tržnímu, úvěrovému nebo operačnímu riziku a dále pak oddělení odpovědnosti za řízení obchodních činností od řízení rizik.</p> <p>Od roku 2020, kdy došlo k celosvětovému rozšíření onemocnění COVID-19, Pojišťovna postupně do každodenního chodu společnosti implementovala řadu opatření, aby ochránila zdraví zaměstnanců i klientů. V obdobích zvýšeného rizika jsou zaměstnanci, u nichž to umožňuje povaha jejich práce, převáděni na práci z domova. V odděleních, kde práce na dálku možná není, dochází k rozdělení zaměstnanců na skupiny a omezení kontaktu mezi těmito skupinami zaměstnanců. Vždy je dbáno na to, aby opatření neohrožovala chod Společnosti a úroveň služeb klientům.</p> <p>Meziročně nedošlo k významným změnám v řídicím a kontrolním systému.</p>
----------------------------------	--

Rizikový profil	<p>Při výpočtu kapitálového požadavku podle Solventnosti II a ohodnocení rizik Pojišťovna používá standardní vzorec.</p> <p>Nejvýznamnějším rizikem Pojišťovny je neživotní upisovací riziko, ve kterém dominují neživotní katastrofická rizika a riziko pojistného a rezerv. Z pohledu odvětví se na riziku nejvíce podílí Pojištění pro případ požáru a jiných škod na majetku a Pojištění odpovědnosti za škodu z provozu motorových vozidel.</p> <p>Druhou nejvýznamnější skupinou rizik Pojišťovny jsou tržní rizika. Z tržních rizik jsou nejvýznamnější nemovitostní a koncentrační riziko.</p> <p>Třetím nejvýznamnějším rizikem je riziko selhání protistrany. Toto riziko částečně souvisí s upisovacími riziky, neboť nejvýznamnější expozice vyplývají ze zajištění, tj. přenosu upisovacích rizik na zajištětele. Dojde-li k selhání zajištětele, nezbavuje to Pojišťovnu povinnosti hradit škody klientovi, a proto Pojišťovna vyhodnocuje riziko selhání zajištětele.</p> <p>V průběhu roku 2021 SCR Pojišťovny výrazně kleslo. Pokles byl způsoben zejména nově uzavřeným Stop-loss zajištěním čistého kombinovaného škodního poměru.</p>
Oceňování pro účely solventnosti	<p>Kapitola obsahuje popis podkladů, metod a hlavních předpokladů používaných při oceňování aktiv, technických rezerv a závazků pro účely solventnosti. Dále obsahuje vysvětlení závažných rozdílů mezi podklady, metodami a hlavními předpoklady používanými pojišťovnou při oceňování pro účely solventnosti a podklady, metodami a hlavními předpoklady aplikovanými při oceňování v účetní závěrce.</p>
Řízení kapitálu	<p>Pojišťovna modeluje rizikový kapitál formou solventnostního kapitálového požadavku spočteného dle požadavků standardního vzorce regulace Solventnosti II.</p> <p>K 31. 12. 2021 ukazatel kapitálové přiměřenosti dosahuje 204 %. Ve srovnání s předchozím obdobím došlo k výraznému zlepšení solventnostního poměru. Použitelný kapitál ke krytí kapitálového požadavku dosahuje 372 mil. Kč a solventnostní kapitálový požadavek dosahuje 182 mil. Kč.</p>

A. Činnost a výsledky

A.1 Činnost

Základní údaje o společnosti

Název společnosti: Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s.

Sídlo: Římská 2135/45, PSČ: 120 00, Praha 2

Právní forma: akciová společnost

Orgán dohledu: Česká národní banka, Na Příkopě 28, 115 03 Praha 1

Auditor: KPMG Česká republika Audit, s.r.o., Pobřežní 648/1a, 186 00 Praha 8

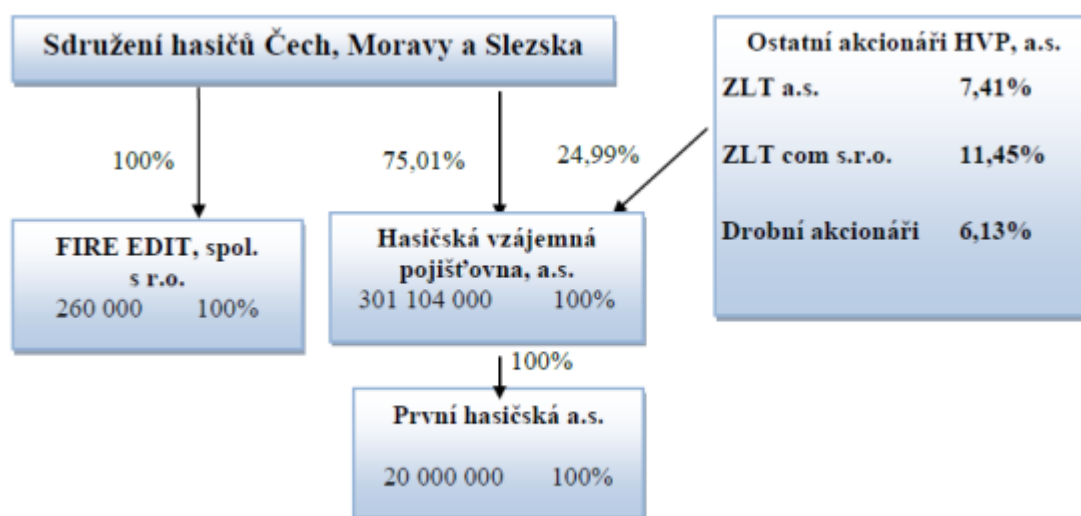
Osoby, které jsou přímými a nepřímými držiteli kvalifikovaných účastí v podniku:

	Název / Jméno	Sídlo	Vlastnický podíl
1	Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska	Římská 2135/45, 120 00 Praha 2	75,01 %
2	ZLT com s.r.o.	Letenská 121/8, 118 00 Praha 1	11,44 %

Seznam podstatných přidružených podniků:

	Název / Jméno	Právní forma	Země	Vlastnický podíl
1	První hasičská a.s.	Akciová společnost	ČR	100 %

Zjednodušená struktura skupiny:

Podstatné druhy pojištění:

Pojištění odpovědnosti za škodu vyplývající z provozu vozidla

Pojištění škod na pozemních dopravních prostředcích

Pojištění přepravovaných věcí

Pojištění škod na majetku

Všeobecné pojištění odpovědnosti

Úrazové pojištění

Podstatné zeměpisné oblasti působení pojišťovny:

Česká republika

Ostatní:

Ke dni 3.12.2018 byl zaveden inovovaný produkt k pojištění bytových domů. Na přelomu roku 2018-2019 byl produkt veden v pilotním provozu. V ostrém provozu je od začátku února 2019. Produkt je určen pro pojištění vlastníků bytových domů (fyzické osoby, SVJ, bytová družstva). Od 1.9.2019 byly u tohoto produktu rozšířeny stávající asistenční služby. V roce 2021 pokračoval významný rozvoj sjednávání tohoto produktu, a to jednak díky sjednávání pojistných smluv v rámci nového obchodu a zároveň i přepracování původních pojistných smluv u stávajících klientů.

V oblasti zemědělského pojištění bylo v roce 2020 ukončeno pojištění zemědělských plodin a ovocných a okrasných školek. V roce 2021 jsou v oblasti zemědělského pojištění pouze produkty na pojištění hospodářských zvířat a lesních porostů.

K 23.6.2021 bylo upraveno pojištění Jednotky sboru dobrovolných hasičů obce. K 28.6.2021 došlo k rozšíření nabídky krátkodobého skupinového úrazového pojištění, aby pojištění bylo dostupné i pro pojištění jednotlivce a malé skupiny dětí.

V roce 2020 byl rozšířen produkt pojištění odpovědnosti zaměstnance vůči zaměstnavateli o nové pojistné nebezpečí – pojištění pokuty a penále.

Historicky byl obchod Pojišťovny postaven na vlastní obchodní síti. Jak je uvedeno v části výsledky upisování, mění se výrazně obchodní orientace na externí obchodní partnery, především na makléře, webové srovnávače a online srovnávače makléřů. Struktura distribuce směřuje k poměru 30% vlastní obchodní síť a 70% externí distribuční cesty. Tento trend charakterizoval ve všech produktech i rok 2021.

A.2 Výsledky v oblasti upisování

Podnikatelská pojištění

Majetek

Produktová strategie

V rámci pojištění podnikatelů se zaměřujeme jak na malé a střední, tak i velké podnikatele, včetně soupojištění. Dále se zaměřujeme na pojištění nevýrobních organizací, kam patří zejména samosprávné celky, církevní a další organizace.

Distribuce

- prostřednictvím vlastní sítě 20 %, prostřednictvím externích sjednatelů 80 %.

Vzhledem k postavení Pojišťovny na trhu v podnikatelském pojištění se budeme výrazně více zaměřovat i vzhledem k nově zavedeným produktům na municipality a lokální drobné podnikatele. V každém případě se budeme věnovat také novým trendům na pojistném trhu v oblasti pojištění podnikatelů. Nadále budeme sledovat a přizpůsobovat se vývoji na trhu.

Odpovědnost

Produktová strategie

Základním cílem v produktových inovacích je upravit produktové portfolio tak, aby svým rozsahem a cenou odpovídalo aktuální situaci na pojistném trhu v ČR.

- i) Podnikatelské pojištění – v roce 2021 nedošlo k produktovým inovacím.
- ii) Pojištění neziskových organizací
 - V roce 2019 byl spuštěn do ostrého provozu inovovaný produkt na pojištění bytových domů. V roce 2020 byl plně implementován do obchodní sítě.
- iii) Pojištění odpovědnosti zaměstnance za škodu způsobenou zaměstnavateli
 - Byly sledovány pojistně-technické výsledky v tomto pojištění. V nejrizikovějším segmentu, tj. profesionální řidiči nákladních vozidel a pracovních strojů nebyly výsledky uspokojivé. Proto došlo v roce 2019 k vytvoření nové rizikové skupiny, kam byly tyto profese přesunuty a byly v tomto segmentu výrazně navýšeny sazby pojistného.
- iv) Pojištění občanské odpovědnosti
 - Jedná se převážně o doplněk majetkového pojištění občanů. Nabízíme různé limity i varianty pojištění, tak aby si zákazník mohl individuálně zvolit

Distribuce

- prostřednictvím vlastní sítě 20 %, prostřednictvím externích sjednatelů 80 %.

Vzhledem k postavení Pojišťovny na trhu v podnikatelském pojištění se budeme výrazně více zaměřovat i vzhledem k nově zavedeným produktům na municipality a lokální drobné podnikatele. V každém případě se budeme věnovat také novým trendům na pojistném trhu v oblasti pojištění podnikatelů. Nadále budeme sledovat a přizpůsobovat se vývoji na trhu.

Zemědělské pojištění

Produktová strategie

Přestože v roce 2020 došlo k nárůstu přijatého pojistného v zemědělském pojištění, bylo vzhledem k historicky nepříznivému škodnímu průběhu rozhodnutím vedení společnosti k 31. 12. 2020 ukončeno pojištění plodin, ovocných a okrasných škoek. V oblasti zemědělského pojištění zůstalo vedle pojištění lesních porostů pouze pojištění hospodářských zvířat. Toto má historicky dobrou profitabilitu a v roce 2021 mu byla věnována hlavní pozornost. Od 1. 7. 2019, kdy byly

Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s.

Zpráva o solventnosti a finanční situaci za rok 2021

naposledy upraveny doplňkové pojistné podmínky pro pojištění hospodářských zvířat, dochází dále k nárůstu předepsaného pojistného. Pojištění hospodářských zvířat má nadále dobrý škodní průběh.

Distribuce

Prostřednictvím vlastní sítě 20 %, prostřednictvím externích sjednatelů 80 %.

Pojišťovna stále věnuje pozornost spolupráci s nejvýznamnějšími makléři, kteří se zaměřují na zemědělské pojištění.

Občanský majetek

Produktová strategie

Od roku 2016 nabízí HVP pojistný druh Komplexní pojištění občanů Klasik. Zpočátku docházelo k přepojišťování starých druhů občanského pojištění, nyní se tento druh těší velké oblibě mezi zprostředkovateli, a to i v řadách makléřů. Dochází k postupnému a pomalému nárůstu počtu pojistných smluv a pojistného. Takto získaný kmen je velice stabilní a vykazuje zisky. Za rok 2020 byl zisk 3 568 tis. Kč a brutto předepsané pojistné bylo 16 023 tis. Kč. Za rok 2021 byl zisk z neživotního pojištění 2 252 tis. Kč a brutto předepsané pojistné bylo 20 094 tis. Kč.

Od listopadu roku 2021 byl spuštěn produkt Komplexní pojištění občanů Kombi, který nabízí zákazníkům možnost připojištění vyšších limitů plnění z jednotlivých nebezpečí a nové předměty pojištění jako jsou hřbitovní stavby. Brutto předepsané pojistné na tomto produktu k 31. 12. 2021 bylo 75 tis. Kč.

Produkt se jeví jako obslučně jednoduchý.

Distribuce

Především prostřednictvím vlastní sítě a vybraných makléřů v jednotlivých regionech, kteří se zabývají retailovým pojištěním. Vlastní síť 50 %, externí sjednatelé 50 %.

V listopadu 2021 se spustila nová verze občanského pojištění s názvem Komplexní pojištění občanů Kombi, která současnou verzi Klasik doplňuje, tedy obě verze pojištění fungují paralelně. Od této inovace si Pojišťovna slibuje zvýšení konkurenceschopnosti daného produktu na trhu, neboť individuální nastavení smlouvy zajistí osloví širší okruh zákazníků a především přiláká movitější a náročnější klientelu, která požaduje vyšší ochranu svého majetku.

Úraz

Produktová strategie

V roce 2015 uvedla Pojišťovna na trh nové úrazové pojištění, které bylo v roce 2018 inovováno, V roce 2022 pojišťovna bude připravovat aktualizaci pojistných podmínek produktu. Pojišťovna se zaměřuje na profesní skupiny, kterým nabízí modifikace produktu dle jejich potřeb. V dalším období bude úkolem připravit nové dlouhodobé skupinové úrazové pojištění, tak aby se vyrovnalo současné tržní nabídce v jednotlivých sektorech pojistného trhu.

V roce 2018 byl spuštěn produkt krátkodobého skupinového úrazového pojištění, u kterého byla v roce 2021 upravena nabídka balíčků pojištění. V roce 2022 pojišťovna bude připravovat úpravu pojištění nevýrobních organizací.

Distribuce

Dlouhodobě probíhá distribuce především prostřednictvím vlastní sítě. Vzhledem k opatřením v životním pojištění, jehož sjednávání je v současnosti pozastaveno, není mezi externími distributory o samostatné úrazové pojištění zájem.

Distribuce prostřednictvím vlastní sítě není již v současnosti dostačující. V roce 2020 byla navázána spolupráce s významným externím distributorem a v roce 2022 bude Pojišťovna pokračovat v hledání dalších externích distributorů pro prodej pojistných smluv individuálního úrazového pojištění.

Pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou provozem vozidla (POV)

Produktová strategie

Pojišťovna v průběhu roku 2021 změnila hlavní segmentační kritérium na výkon motoru, na rozdíl od současně používaného objemu motoru. Kvůli tomu byla odložena pravidelná aktualizace sazeb pro nový obchod. Pravidelná valorizace stávajících smluv byla nastavena na úroveň zdražení o 6 %.

V roce 2021 se pracovalo individuálně s pojištěním flotil tak, aby došlo k vyřešení „rizikových klientů“. Díky systematické práci i v minulých letech se výrazně lepší výsledek tohoto pojištění.

V roce 2021 jsme předpokládali pokles nových obchodů, a tedy propad stávajícího kmene, ale ukázalo se, že v roce 2021 došlo pouze k meziročnímu poklesu počtu pojištěných vozidel (z důvodu menší spolupráce s makléřem ePojištění), ale v předpisu pojistného došlo k navýšení kmene.

Distribuce

- prostřednictvím vlastní sítě 20 %, prostřednictvím externích sjednatelů 80 %.

Havarijní pojištění

Produktová strategie

Z pohledu plnění plánu se jedná o doplňkové pojištění k POV pro zákazníky s novějšími vozy. Od 1. 4. 2020 byla zavedena podmínka pro vstup do pojištění na stáří vozidla do 10 let. Pro převážnou část retailové klientely je však vzhledem ke stáří jejich vozidel toto pojištění nezajímavé.

Přesto dochází k nárůstu pojistného v tomto segmentu.

Distribuce

- prostřednictvím vlastní sítě 20 %, prostřednictvím externích sjednatelů 80 %.

U všech produktových skupin se v průběhu střednědobé strategie nepředpokládá změna poměru distribučních cest. Naopak bude kladen důraz na ustálení těchto poměrů.

Prodejní síť a kanály

i) Interní síť (výhradní a vázaní zprostředkovatelé)

- Každá pobočka má ve svém plánu nábor nových zprostředkovatelů ve svém regionu. Lze však předpokládat, že úspěšnost nebude velká.

V roce 2021 došlo k poklesu pojišťovacích zprostředkovatelů u stávající interní sítě na 56 %, především s ohledem na naplňování požadavků vyplývajících ze Zákona 170/2018 Sb. o distribuci pojištění a zajištění v oblasti odborné způsobilosti.

- V letech 2016 - 2021 jsme se zaměřili na podporu zejména stávajících výkonných zprostředkovatelů, nastavení spravedlivých podmínek odměňování. Věnovali jsme potřebnou péči jejich odborné přípravě a poskytli jim podporu při získávání nových klientů a uzavírání složitějších smluv.
- Významným pojištěním pro naši interní síť z hlediska jejich příjmů bylo v letech 2016 - 2021 i nadále Autopojištění (POV +HAV) a pojištění občanského majetku. Vzhledem k plánovanému nárůstu pojistného u těchto pojistných druhů bude konkurenční situace na trhu pro naši síť velmi obtížná a obhájení výše předpisu u těchto druhů pojištění by bylo zcela jistě úspěchem.

ii) Externí síť (makléři a pojišťovací agenti)

- Externí síť sjednává pro Pojišťovnu zejména podnikatelská pojištění, pojištění POV a zemědělské pojištění.
- Důležitým nástrojem pro získávání nových pojistných smluv v pojištění odpovědnosti z provozu vozidla a havarijního pojištění jsou makléřské webové srovnávače a interní makléřské kalkulačky. Bez významného rozšíření spolupráce s externí sítí není Pojišťovna schopna zajistit růst předpisu pojistného.
- V průběhu let 2016 - 2021 se zaměřila na posílení zejména prodeje občanského pojištění a odpovědnosti. Pro Pojišťovnu to znamená přizpůsobit odměňování makléřů reálné situaci na trhu. Bez významného rozšíření spolupráce s externí sítí není Pojišťovna schopna zajistit růst předpisu pojistného.
- Jedním z cílů zůstává rozšíření spolupráce s makléři na celé území republiky, to znamená i do krajů, kde se nám to doposud nedařilo (Jihočeský kraj, Kraj Vysočina atd.)
- Významná oblast spolupráce s externími partnery se otevřela v oblasti veřejných zakázek a pojištění municipalit.

iii) Zaměstnanci Pojišťovny a ostatní

- Pojišťovna v roce 2021 neustále posilovala osobní angažovanost všech zaměstnanců pojišťovny na obchodní činnosti. Motivovala zaměstnance k získávání nového předpisu.

iv) Další distribuční kanály

- Přímé pojištění klientů přes internet (tzv. samoobsluha) není z hlediska celkového předpisu významným zdrojem. Je ale součástí celkové nabídky Pojišťovny, a proto by nemělo zcela zaniknout.

Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s.

Zpráva o solventnosti a finanční situaci za rok 2021

Přehled o neživotním pojištění v letech 2021 a 2020 je členěn podle následujících skupin pojištění:

v tisících Kč

Druh pojištění	Období	Předepsané pojištění v hrubé výši	Zasloužené pojištění v hrubé výši	Náklady na pojistná plnění v hrubé výši	Pořizovací náklady	Administrativní náklady	Výsledek ze zajištění
Úrazové pojištění	2021	20 567	20 476	4 712	770	3 116	-11
	2020	20 280	20 249	3 823	832	2 645	-2
Pojištění škod na pozemních dopravních prostředcích	2021	70 435	69 327	39 607	4 976	12 258	-1 754
	2020	67 020	65 642	33 064	5 580	12 985	-2 415
Pojištění přepravovaných věcí	2021	1 787	1 824	185	73	282	-240
	2020	1 767	1 767	38	131	205	-205
Pojištění škod na majetku	2021	354 991	359 449	165 476	20 832	62 229	727
	2020	392 922	402 837	191 861	25 893	61 739	-59 393
Pojištění odpovědnosti za škodu vyplývající z provozu vozidla	2021	145 305	143 392	75 761	10 720	26 619	-10 150
	2020	136 689	131 886	67 721	11 384	23 181	-9 842
Všeobecné pojištění odpovědnosti	2021	135 561	134 239	76 708	5 734	23 780	6 385
	2020	131 386	132 279	82 604	8 503	21 183	-24 001
Pojištění finančních ztrát vyplývajících ze ztráty zisku	2021	4 048	3 880	481	272	762	481
	2020	3 333	3 248	332	217	518	5 405
Pojištění pomoci osobám v nouzi během cestování	2021	34	34	0	2	6	-15
	2020	26	26	8	5	4	-141
Celkem	2021	732 728	732 621	362 930	43 379	129 052	-4 577
	2020	753 423	757 934	379 451	52 545	122 460	-90 594

A.3 Výsledky v oblasti investic

Pojišťovna spravuje portfolio investic v souladu s investiční strategií, podle které alokuje finanční prostředky Pojišťovny do různých investičních instrumentů při dodržení Zásad obezřetného investování v souladu s § 60 zákona č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví v platném znění.

Investiční strategie vychází ze Strategie rizik a Obchodní strategie Pojišťovny, ze zákonem stanovených podmínek, finanční síly Pojišťovny, interních předpisů, prognózy makroekonomické situace a z programu zajištění. Definuje požadavky na bezpečnost, kvalitu, likviditu a diverzifikaci za účelem zabezpečení splnění smluvních závazků Pojišťovny.

Investiční strategie zohledňuje prostředí finančního trhu, a tedy umožňuje investovat do nástrojů peněžního trhu a dluhopisových nástrojů s omezením z hlediska maximální durace a kreditní expozice. Pojišťovna při řízení procesu investování uplatňuje principy obezřetného investování.

V následující tabulce je přehled výkonnosti investic Pojišťovny dle jednotlivých tříd aktiv.

Výsledek Investic (v tis. Kč)	Období	Úrokový výnos	Náklad z přecenění	Výnos z přecenění	Náklad z realizace	Výnos z realizace	Ostatní náklady	Ostatní výnosy
Akcie – podíl ve společnosti První hasičská a.s.	2021			2 208				
	2020			713				
Dluhopisy	2021	1 494	5 501	71			223	
	2020	1 413		177			248	
Podílové listy	2021							
	2020							
Depozita	2021	1 494						
	2020	1 014						
Nemovitosti	2021			14 218				
	2020		5 290					
Celkem	2021	2 988	5 501	16 497			223	
	2020	2 427	5 290	890			248	
Z toho ve P/L	2021	2 988	5 501	71			223	
	2020	2 427		177			248	
Z toho v EQ	2021			16 426				
	2020		5 290	713				

Skladba investic odpovídá strategické cílové alokaci. Je v souladu s legislativou upravující oblast investování pojišťoven, respektuje zásady bezpečnosti a přiměřeného rozložení finančních prostředků.

Výnosy z investic představují úrokové výnosy, čistý zisk z přecenění finančního aktiva a realizované zisky z finančního majetku při prodeji.

Náklady z investic představují ztráty z přecenění finančního aktiva a realizované ztráty z finančního majetku při prodeji.

Pokud se týká hodnocení meziročního vývoje, zde došlo vlivem změněných tržních podmínek v důsledku hospodářského oživení po pandemii COVID-19 a rostoucí inflace k výraznému navýšení úrokových výnosů, což se projevilo v přecenění dluhopisů držených k obchodování oproti nákladům a výnosům. Ze stejných důvodů došlo ke zlepšení hospodářských výsledků

společnosti První hasičská, jejíž podnikání bylo po značnou část roku 2020 omezeno protiepidemickými opatřeními.

Pojišťovna si v roce 2020 nechala vypracovat nové znalecké posudky na aktuální tržní hodnotu nemovitostí. V souladu s dřívějším pověřením valné hromady vyhledávalo představenstvo v roce 2021 zájemce o koupi nemovitostí v k.ú. Praha 4 – Michle. S cílem dosáhnout co nejvyšší kupní ceny při maximální možné transparentnosti bylo k tomuto záměru vypsáno otevřené výběrové řízení. Obdržené nabídky z výběrového řízení indikují, že tržní cena nemovitosti je v tomto případě vyšší než cena určená posudkem z roku 2020. Na základě těchto skutečností došlo ke zvýšení tržní hodnoty nemovitostí s rozvahovým dopadem.

Mezi důležité veličiny, které ovlivňují budoucí nastavení investiční strategie, patří prognóza inflace a tempo růstu ekonomiky. K vybraným indikátorům finančního trhu patří meziroční změna spotřebitelských cen, růst hrubého domácího produktu a nominálních mezd a dále pak růst úrokové sazby. V současné turbulentní době, kdy se inflace pohybuje vysoko nad horní hranicí tolerančního pásma ČNB a finanční trhy jsou volatilní v důsledku válečného konfliktu na Ukrajině, je Pojišťovna v případě potřeby připravena svou investiční strategii revidovat a na nové skutečnosti reagovat. Dlouhodobým cílem Pojišťovny je snížení podílu nemovitostí na celkových investicích.

A.4 Výsledky v jiných oblastech činnosti

Zajištění (tis. Kč)	2021	2020
Podíl zajištění na škodách	158 648	168 428
Zajistné provize	75 582	76 261
Postoupené zajistné	316 843	344 201
Podíl zajištětele na změně stavu rezerv	73 817	2 696
Podíl zajištětele na vyplacených bonifikacích	4 219	6 222
Podíl zajištětele na ostatních tech.nákladech	0	0
Celkem výsledek zajištění	-4 577	-90 594

V roce 2021 došlo v porovnání s rokem 2020 k poklesu předepsaného pojistného a tomu odpovídajícímu poklesu podílu zajištětele na předepsaném pojistném. V souvislosti s poklesem podílu zajištětele na pojistném klesla i zajistná provize. Meziročně došlo také k poklesu podílu zajištětele na škodách. Meziroční nárůst jsme zaznamenali v položce podíl zajištětele na změně stavu rezerv z důvodu výskytu velkých škod krytých jak katastrofickým XL zajištěním, tak i XL zajištěním na událost. Celková bilance zajištění se v roce 2021 oproti roku 2020 zlepšila z důvodu většího poklesu cedovaného pojistného než poklesu podílu zajištětele na škodách a nárůstu podílu zajištětele na změně stavu rezerv.

A.5 Další informace

Všechny podstatné informace a významné změny již byly uvedeny v předchozích odstavcích.

B. Řídící a kontrolní systém

B.1 Obecné informace o řídicím a kontrolním systému

Řídící a kontrolní systém (ŘKS) je souhrnem všech řídicích aktů a kontrolních aktivit zajišťovaných na jednotlivých úrovních řízení společnosti. Předpokladem funkčnosti a efektivnosti ŘKS je stanovení jednoznačných pravomocí jednotlivých orgánů, výborů, útvarů a zaměstnanců a jejich odpovědností vč. práva a povinnosti kontroly, povinnosti vyhodnocovat výsledky kontrol a práva resp. povinnosti přijímat opatření k nápravě.

Představenstvo projednává funkčnost, efektivnost, ucelenost a přiměřenost ŘKS na základě závažného zjištění nebo podnětu některého ze zaměstnanců, vždy však pravidelně minimálně jedenkrát ročně po ukončení kalendářního roku a to především na základě Zprávy o kontrolní činnosti poskytované Interním auditem. Představenstvo následně předkládá materiály k vyhodnocení funkčnosti, efektivnosti, ucelenosti a přiměřenosti ŘKS na nejbližší jednání dozorčí rady; významné nedostatky ŘKS musí být oznámeny dozorčí radě společnosti.

Řídicím orgánem se rozumí představenstvo společnosti. Osobou ve vrcholném vedení se rozumí vedoucí pracovník, který zastává ve společnosti výkonnou řídicí funkci, při níž zajišťuje každodenní řízení výkonu činností společnosti a je při výkonu této funkce přímo podřízený představenstvu společnosti nebo jeho členovi, a to i v případě, že takovou funkci zastává člen představenstva společnosti. V podmínkách společnosti se jedná o členy představenstva a vedoucí zaměstnance přímo podřízené představenstvu společnosti.

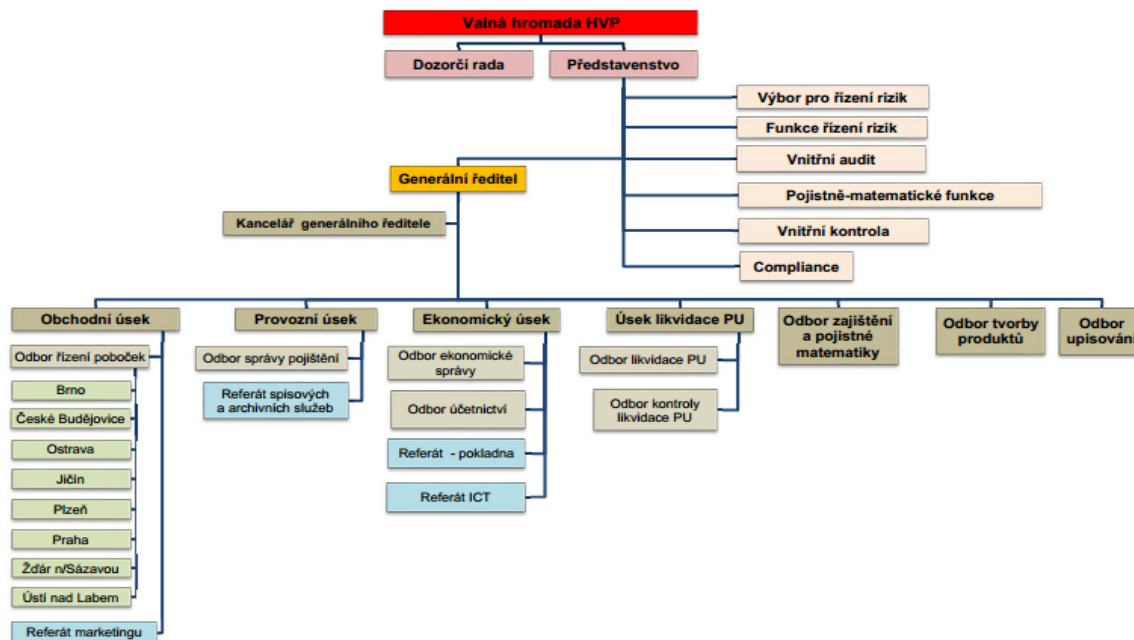
Představenstvo je odpovědné za koncepci řízení rizik, tj. odpovídá za nastavení a efektivní fungování systému řízení rizik ve Společnosti. Z odpovědnosti plyne pravomoc Představenstva definovat a upravovat pravidla statutu pro Výbor řízení rizik.

Interní audit každoročně přezkoumává fungování ŘKS prostřednictvím dílčích kontrol. V roce 2021 byly provedeny kontroly uvedené v bodě B.5 Funkce vnitřního auditu.

Na základě kontrol provedených interním auditorem nebyly zjištěny zásadní či významné nedostatky.

Pojišťovna považuje ŘKS za přiměřený povaze, rozsahu a komplexitě rizik spojených s činností Pojišťovny.

Organizační struktura

Principy odměňování

V případě osob s klíčovou funkcí je nastavení měsíční odměny včetně podmínek výplaty řešeno ve smlouvě o výkonu funkce. Pojišťovna u odměňování osob s klíčovou funkcí zavedla variabilní složku odměny s tříletým odkladem splatnosti za předpokladů každoročního splnění stanovených ukazatelů.

Odměňování činností, které mají významný vliv na celkový rizikový profil Pojišťovny, jež nejsou vykonávány zaměstnanci Pojišťovny, upravuje vnitropodnikový předpis „Pravidla outsourcingu“ a Pojišťovna uplatňuje principy odměňování definované tímto předpisem i vůči třetím stranám.

Pohyblivé složky mzdy jsou vypláceny pouze v případě, že je to odůvodněno individuální pracovní výkonností zaměstnance resp. útvaru, ve kterém zaměstnanec v rámci pracovního poměru působí, a taktéž výsledky celé Společnosti (hospodářský výsledek, solventnost, celková finanční situace).

Pohyblivá složka mzdy je uvolněna k výplatě pouze, je-li to udržitelné vzhledem k celkové finanční situaci Pojišťovny, stavu jejího kapitálu a likvidity. Výplata bonusů nesmí ohrozit schopnost společnosti posílit kapitál a/nebo ohrozit dodržení stanovených limitů pro řízení rizik. Představenstvo společnosti může s ohledem k výše uvedenému výplatu pohyblivé složky mzdy jako celku snížit, pozastavit nebo bonus nepřiznat. Výše uvedené pravidlo se přiměřeně použije i pro přiznání zaměstnaneckých výhod (benefitů) sjednaných v Kolektivní smlouvě, po projednání s odborovou organizací.

B.2 Požadavky na způsobilost a bezúhonnost

Pojišťovna se řídí směrnicí, ve které jsou stanovena pravidla pro posuzování důvěryhodnosti a odborné způsobilosti a která je závazná pro všechny zaměstnance v pracovněprávním či jiném smluvním vztahu k Pojišťovně.

Důvěryhodnost osoby spočívá v její bezúhonnosti a profesní a podnikatelské integritě.

Za bezúhonnou považuje Společnost osobu bez záznamu v rejstříku trestů a vůči které není vedeno probíhající trestní stíhání.

Dále může být za bezúhonnou považována i osoba, která byla pravomocně odsouzena, nebo u které bylo zahájeno trestní stíhání a toto stíhání stále trvá, za trestný čin spáchaný z nedbalosti s výjimkou trestných činů proti majetku a hospodářských trestných činů. V takových případech jsou vždy individuálně posuzovány důvody a okolnosti, za kterých došlo k výše uvedeným skutečnostem.

Společnost považuje zkoumanou osobu za nedůvěryhodnou v případě závažných přestupků proti profesní integritě, tyto jsou upraveny směrnicí Společnosti (Způsobilost a důvěryhodnost).

Bezúhonnost prokazuje osoba při nástupu do funkce výpisem z rejstříku trestů a čestným prohlášením o probíhajících trestních řízeních. Profesní integritu osoba prokazuje před nástupem do funkce čestným prohlášením.

V případě volených funkcí, doloží ten, kdo osobu do funkce navrhuje, že tato osoba splňuje požadavky na bezúhonnost dané směrnicí Společnosti (Způsobilost a důvěryhodnost).

V průběhu trvání funkce jsou osoby s klíčovou funkcí povinny bez zbytečného odkladu informovat Pojišťovnu o všech skutečnostech rozhodných pro posouzení jejich důvěryhodnosti a odborné způsobilosti, zejména jsou povinny informovat Pojišťovnu, pokud je u dané osoby zahájeno jakékoli trestní stíhání nebo nastala / existuje důvodné podezření, že by mohla nastat některá ze skutečností odpovídající závažným přestupkům proti profesní integritě.

Mimo této informační povinnosti osoby s klíčovou funkcí je v Pojišťovně zaveden pravidelný přezkum důvěryhodnosti. Důvěryhodnost je pravidelně přezkoumávána jednou za kalendářní rok, přičemž tento přezkum spočívá ve vyžádání si aktuálního výpisu z evidence rejstříku trestů a aktuálního čestného prohlášení týkajícího se zejména neexistence přestupků proti profesní integritě a neexistence aktuálně vedených trestních stíhání.

Odborná způsobilost osoby zohledňuje prokazatelné znalosti (vzdělání), zkušenosti na finančním trhu, manažerské zkušenosti a také předchozí působení na finančních trzích.

Znalosti

Pojišťovna považuje za osobu s dostatečnými znalostmi pro řízení společnosti nebo pro výkon klíčové funkce, absolventa magisterského studijního programu ve smyslu zákona č. 111/1998Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů.

Členové statutárního orgánu musí navíc společně disponovat prokazatelnými znalostmi přinejmenším v oblasti:

1. Pojistných a finančních trhů,
2. Obchodní strategie a obchodního modelu,
3. Řídicího a kontrolního systému,
4. Finanční a pojistně-matematické analýzy,
5. Regulačního rámce a regulatorních požadavků.

Každý člen jednotlivě musí mít prokazatelné znalosti alespoň v jedné z oblastí uvedené v bodech 1. – 5.

Zkušenosti na finančním trhu

Za dostatečné zkušenosti na finančním trhu Pojišťovna považuje zejména minimálně tříletou praxi na finančním trhu. V případě funkce řízení rizik je navíc vyžadována minimálně tříletá praxe v oboru pojišťovnictví, nebo oblasti řízení rizik. V případě pojistně-matematické funkce je navíc vyžadováno, aby osoba byla členem České společnosti aktuárů, nebo obdobného zahraničního profesního sdružení. Vzhledem k dynamickému vývoji finančního trhu se odborná praxe na finančním trhu starší 10 let před nástupem do funkce nezapočítává.

Manažerská praxe

Manažerská praxe je vyžadována u osob, které Společnost skutečně řídí, není vyžadována u osob v jiných klíčových funkcích, pokud tak nestanoví organizační řád. Za dostatečnou manažerskou praxi Pojišťovna považuje minimálně dvouletou činnost v statutárním nebo kontrolním orgánu v právnické osobě, nebo v jiné vysoké manažerské funkci. Za vysokou manažerskou funkci Pojišťovna považuje funkci generálního ředitele (CEO) a obvykle i manažerskou funkci o jednu úroveň níže (CEO-1), s výjimkou společností s velmi jednoduchou organizační strukturou.

Způsob prokazování odborné způsobilosti

Osoba, která Pojišťovnu skutečně řídí, nebo pro ni vykonává jinou klíčovou funkci, prokazuje svoji odbornou způsobilost při nástupu do funkce:

- Kopíemi listin (pokud to jejich povaha nevylučuje), které prokazují dosažené vzdělání, certifikáty o absolvovaných odborných seminářích, školeních apod.
- Čestným prohlášením o dosavadních zkušenostech, jehož součástí je profesní strukturovaný životopis, který obsahuje alespoň:
 - Označení osoby, u které byla odborná praxe vykonávána a obor její činnosti
 - Název funkce / pracovního zařazení a popis vykonávané činnosti
 - Dobu, po kterou byla činnost vykonávána
- Kopíemi listin (pokud to jejich povaha nevylučuje), které prokazují členství v profesním sdružení, komoře, nebo asociaci poskytovatelů služeb.

V případě volených funkcí, doloží ten, kdo osobu do funkce navrhuje, že tato osoba splňuje požadavky na odbornou způsobilost dané touto směrnicí.

Odborná způsobilost v průběhu trvání funkce

Vedoucí organizačních útvarů Pojišťovny jsou povinni informovat představenstvo Společnosti o významných legislativních změnách, významných změnách tržního prostředí, nebo pracovních postupů (best practise) v jim svěřené oblasti. Je-li to relevantní, představenstvo informuje dozorčí radu, případně další osoby oprávněné jednat za Pojišťovnu. Dále představenstvo Společnosti

rozhoduje, zda je v dané oblasti vhodné uspořádat interní či externí školení pro ostatní klíčové funkce nebo další zaměstnance Společnosti.

Přehled klíčových funkcí k 31.12.2021

Klíčové funkce	Osoby	Kompetence
Funkce řízení rizik	RNDr. Tereza Študentová	
Pojistně-matematická funkce	Mgr. Roman Drápal	
Funkce interního auditu	AUDIKON s.r.o.	
Compliance funkce	BENE FACTUM a.s.	
Představenstvo	Ing. Josef Moravec, předseda představenstva	Finanční a pojiště- matické analýzy; Pojistné a finanční trhy
Představenstvo	JUDr. Pavel Borčevský, PhD., člen představenstva	Řídící a kontrolní systém
Představenstvo	Luboš Zeman, člen představenstva	Obchodní strategie a obchodní model
Představenstvo	Mgr. Adam Dobiáš, člen představenstva	Regulační rámec a regulační požadavky
Dozorčí rada	Ing. Václav Křivohlávek, CSc., předseda dozorčí rady	
Dozorčí rada	JUDr. Zdenka Čížková, člen dozorčí rady	
Dozorčí rada	Ing. Jiřina Brychcí, člen dozorčí rady	
Dozorčí rada	Doc. Dr. Ing. Václav Liška, LL.M., MBA, člen dozorčí rady	

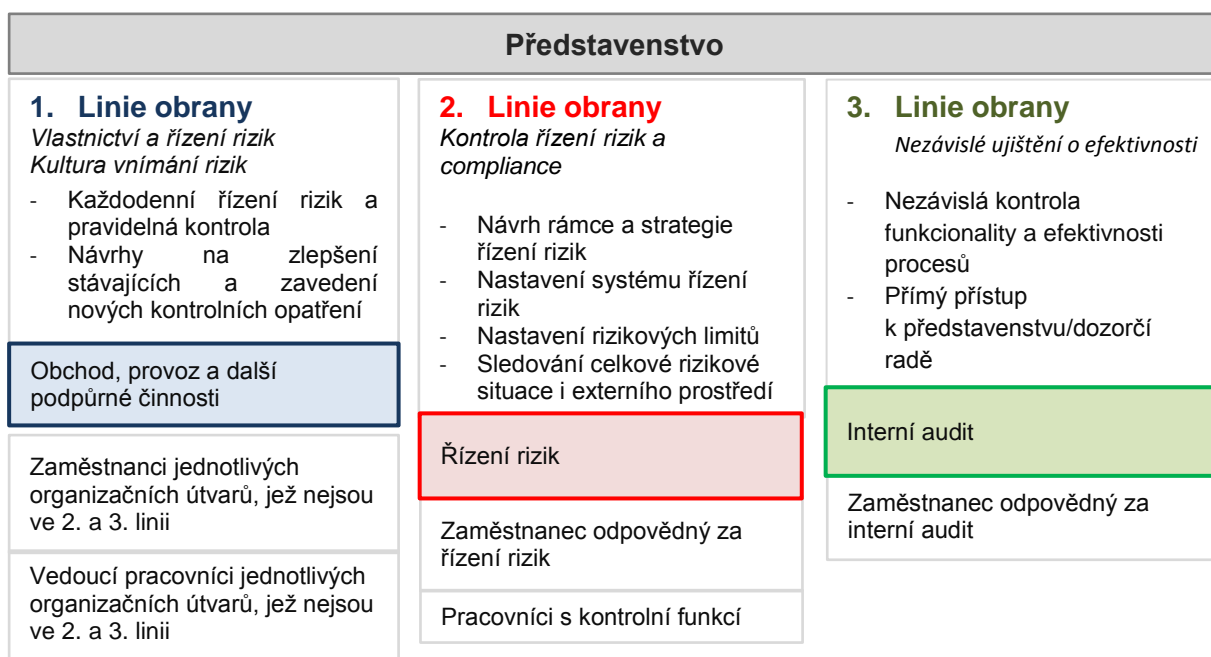
Dozorčí radu považuje Pojišťovna, v souladu se zákonem o obchodních korporacích, za kolektivní orgán, který jedná i rozhoduje kolektivně. Kolektivní charakter tohoto orgánu Pojišťovny je podpořen tím, že práva a povinnosti dozorčí rady jsou zákonem (zejména zákon o obchodních korporacích) a interními předpisy Pojišťovny (zejména stanovy) stanoveny dozorčí radě jako celku a nikoliv jednotlivým členům dozorčí rady. Členové dozorčí rady jsou v Pojišťovně voleni tak, aby veškerá působnost dozorčí rady mohla být vykonávána na základě kolektivní znalosti, kolektivní praxe a kolektivních zkušeností všech členů dozorčí rady.

B.3 Systém řízení rizik včetně vlastního posuzování rizik a solventnosti

Systém řízení rizik tvoří nedílnou součást řídicího a kontrolního systému. Následující zásady slouží jako základ systému řízení rizik.

- Vývoj a implementace „Integrovaného systému řízení rizik“, který zajistí, že všechny útvary Společnosti nebo majitelé procesů podstupují pouze akceptovatelné riziko.
- Identifikace významných rizik a jejich pravidelné monitorování, analýza a kvantifikace.
- Omezení dopadu jednotlivých rizik na dosažení cílů Společnosti s ohledem na náklady spojené s omezením daného negativního vlivu.
- Výběr méně rizikové varianty z různých alternativ se stejným očekávaným dopadem na hodnotu pro akcionáře.

V integrovaném systému řízení rizik implementovaném Pojišťovnou nese konečnou odpovědnost za řízení rizik představenstvo a základním kamenem jsou tři linie obrany. Představenstvo rozhoduje o implementaci jednotlivých strategií řízení rizik a řídí Pojišťovnu v souladu s těmito strategiemi. S podporou určených útvarů monitoruje trh ve vazbě na nová nebo měnící se ekonomická, politická nebo ostatní rizika a realizuje protipatření.

1. linie obrany

První linie obrany je odpovědná za vlastnictví a řízení rizik při každodenní činnosti. Jedná se o zaměstnance jednotlivých útvarů, kteří odpovídají zejména za:

- pravidelnou identifikaci, hodnocení, řízení, monitoring a reporting,
 - i) přijímání rizika v rámci rizikového apetitu (vlastníci rizika),
 - ii) nastavení kontrol do systémů a procesů tak, aby zajistili kontinuální compliance s rizikovým apetitem (vlastníci kontrol),
 - iii) monitoring selhání kontrol, nedostatečnosti procesu a neočekávaných událostí,
 - iv) nastavení procesu eskalace rizik

2. linie obrany

Druhá linie obrany navrhuje rizikové limity v souladu s risk apetitem Společnosti a provádí nezávislý dohled nad řízením rizik, monitoring rizika a kontrolu plnění rizikových limitů. Současně je odpovědná za poradenství, metodickou podporu a vzdělávání 1. linie obrany v oblasti řízení rizik. Každodenní řízení rizik není odpovědností 2. linie obrany, ale zůstává na 1. linii obrany. Liniově je obrana zajištěna Výborem pro řízení rizik (centrální funkce řízení rizik) v čele s risk managerem.

Výbor pro řízení rizik (VŘR)

VŘR je poradním orgánem představenstva, který připravuje základní pravidla a principy řízení rizik v Pojišťovně a po jejich schválení představenstvem společností koordinuje jejich zavádění, kontroluje jejich dodržování a navrhuje další opatření ke zkvalitnění systému řízení rizik. Představenstvo může svým rozhodnutím delegovat na VŘR pravomoc přijímání rozhodnutí.

Risk Manager (RM)

RM je zaměstnanec odpovědný za řízení rizik, který vykonává řízení rizik ve společnosti v rámci pravomocí delegovaných VŘR a představenstvem. Jeho hlavní role jsou následující:

- Vypracovává a aktualizuje metodické dokumenty k řízení jednotlivých rizik a spolu s VŘR je předkládá ke schválení představenstvu.
- Vede, spravuje a aktualizuje katalog rizik.
- Navrhuje změny systému řízení rizik a společně s VŘR je předkládá ke schválení představenstvu.
- Navrhuje rizikové rámce, limity, metody a zajišťuje odpovídající materiály a společně s VŘR je předkládá ke schválení představenstvu.
- Začleňuje nástroje a metody řízení rizik do obchodních procesů.
- Dohlíží na sledování čerpání limitů a v případě jejich překročení má povinnost záležitost vyšetřit a ve standardizované formě projednat s VŘR případně v daném čase eskalovat na představenstvo.
- Zodpovídá za dokumentaci procesů v oblasti řízení rizik.
- Přispívá k vytvoření kultury řízení rizik ve Společnosti, zejména tím, že poskytuje podporu zaměstnancům v první linii obrany pro každodenní řízení rizik, školí zaměstnance Společnosti v oblasti řízení rizik a podporuje představenstvo v nastavování systému řízení rizik.

3. linie obrany

Tato linie zajišťuje nezávislou objektivní kontrolu funkčnosti a efektivnosti systému řízení rizik a je zajišťována funkcí interního auditu.

Vlastní posouzení rizik a solventnosti

Vlastní posouzení rizik a solventnosti (Own Risk and Solvency Assessment, ORSA) je klíčovou složkou systému řízení rizik. Není možné brát ho jako izolovaný proces, ale jako proceduru, propojující několik procesů rozdílného charakteru – od obchodního plánování až k operativnímu řízení rizik na denní bázi.

ORSA proces je rozprostřen do celého roku a jeho vyvrcholením je ORSA zpráva, která je připravována obvykle na podzim. Hlavními předpoklady, které vstupují do ORSA, jsou obchodní a riziková strategie. Dalšími elementy, které vstupují do ORSA procesu a jsou úzce spojeny s oblastí řízení rizik, a které zajišťují ohodnocení rizikového profilu Společnosti, jsou katalog rizik, výpočty solventnostního kapitálového požadavku (SCR) a technických rezerv (TP).

ORSA proces přísluší představenstvu Společnosti, které s podporou risk managera a Výboru pro řízení rizik stanovuje obchodní a rizikovou strategii, oblasti, které mají být testovány v rámci stresového testování apod. Za koordinaci celého procesu je odpovědný risk manager.

Než jsou výsledky ORSA procesu předloženy orgánu dohledu, jsou jednotlivé části ORSA zprávy schváleny odpovědnými osobami a poté je ORSA zpráva jako celek schválena představenstvem.

Společnost v rámci ORSA procesu používá následující postupy a předpoklady:

- Společnost stanovuje své solventnostní potřeby v rámci rizikové strategie, která je aktualizována na roční bázi v návaznosti na obchodní strategii.
- Společnost plánuje v tříletém časovém horizontu.
- Metody pro výpočet kapitálových potřeb vycházejí ze standardního vzorce Solventnosti II pro výpočet SCR.
- V případě identifikace rizika, které není v SCR obsaženo, je toto vyhodnoceno v ORSA.
- Společnost v procesu ORSA používá oceňování podle pravidel Solventnosti II.

Projekce kapitálových požadavků do budoucna se provádí na základě aktuálního výpočtu SCR, který je pomocí risk driverů interpolován do budoucna.

B.4 Systém vnitřní kontroly

Jednou ze základních podmínek pro vznik a existenci efektivní organizační struktury Pojišťovny a efektivního kontrolního prostředí je oddělení neslučitelných funkcí. Odpovědnosti a pravomoci představenstva, dozorčí rady, Výboru pro audit, jednotlivých úseků, výborů (komisí) a zaměstnanců Pojišťovny musí být proto stanoveny a přidělovány tak, aby bylo dostatečně zamezeno vzniku možného střetu zájmů.

V praxi to znamená zejména oddělení a vyčlenění vybraných činností, v jejichž přímém důsledku je Pojišťovna vystavena pojistně-technickému, tržnímu, úvěrovému nebo operačnímu riziku a dále oddělení odpovědnosti za řízení obchodních činností od řízení rizik a vypořádání obchodů na finančních trzích.

Součástí kontrolního prostředí jsou informace, jejichž dostatečnost a správnost je nezbytná k rozhodování a řízení. Struktura systému vnitřní kontroly je založena na víceúrovňovém řízení a kontrole.

Složka	Základní role v rámci vnitřního kontrolního systému
Dozorčí rada	<ul style="list-style-type: none">▪ Dohlíží a vyhodnocuje, zda kontrolní systém je funkční a efektivní.▪ Podílí se na směřování, plánování a vyhodnocování činnosti interního auditu a vyhodnocování compliance.▪ Stanovuje zásady odměňování členů představenstva a vedoucího útvaru interního auditu, pokud toto není v pravomoci valné hromady.
Výbor pro audit	<ul style="list-style-type: none">▪ Hodnotí účinnost VKS, vnitřního auditu a systémů řízení rizik
Představenstvo	<ul style="list-style-type: none">▪ Odpovídá za stanovení strategie ŘKS.▪ Zajišťuje vytvoření a vyhodnocování ŘKS a odpovídá za trvalé udržování jeho funkčnosti a efektivnosti.▪ Alespoň jednou ročně vyhodnocuje celkovou funkčnost a efektivnost ŘKS a zajistí případné kroky k nápravě takto zjištěných nedostatků.▪ Schvaluje a pravidelně vyhodnocuje zásady vnitřní kontroly včetně zásad pro zamezení vzniku možného střetu zájmů a zásad compliance.▪ Pravidelně jedná o záležitostech, které se týkají účinnosti ŘKS a včas vyhodnocují pravidelné zprávy i mimořádná zjištění, která jsou předkládána pověřenými zaměstnanci, interními a externími auditory a případně jinými externími orgány. Na základě těchto vyhodnocení přijímá přiměřená opatření, která jsou realizována bez zbytečného odkladu.
Vrcholné vedení	<ul style="list-style-type: none">▪ Zajistí, aby byly uplatňovány takové postupy řízení, které vedou k zamezení nežádoucích činností, kterými jsou zejména:▪ upřednostňování krátkodobých výsledků a cílů, které nejsou v souladu s naplňováním celkové strategie,▪ systém odměňování, který je nepřiměřeně závislý na krátkodobém výkonu,▪ postupy, které umožňují zneužití zdrojů nebo zakrývání nedostatků.
Vedoucí zaměstnanci	<ul style="list-style-type: none">▪ Odpovídají za realizaci strategie systému vnitřní kontroly Pojišťovny a zabezpečení důsledných mechanismů kontroly ve všech oblastech svěřeného úseku.▪ Sledují a vyhodnocují funkčnost a efektivnost vnitřních kontrol na své řídicí a organizační úrovni.▪ Provádějí nebo nařizují provedení mimořádných kontrol.▪ Navrhují a zajišťují realizaci opatření.▪ Provádějí monitoring nad odstraněním zjištěných nedostatků, včasná kontrola plnění stanovených opatření a následné ověření účinnosti přijatých opatření.
Oddělení řízení rizik	<ul style="list-style-type: none">▪ Koordinuje a poskytuje podporu odborným organizačním jednotkám při tvorbě/aktualizaci vnitřních kontrol.▪ Koordinuje a poskytuje podporu odborným organizačním jednotkám při pravidelné aktualizaci identifikace kritických bodů a analýzy operačního rizika.▪ Zajišťuje správu evidence vnitřních kontrol.

Vnitřní kontrolní systém je definován jako systém mechanismů a nástrojů zaměřených zejména na posouzení pravdivosti, celistvosti a vypovídací schopnosti informací o činnosti Pojišťovny; na vyhledávání a dokumentaci rizik spojených s činností Pojišťovny a na určení pravděpodobnosti negativních dopadů těchto rizik; na stanovení pracovních postupů zabezpečujících věcnou správnost údajů vykazovaných v účetnictví Pojišťovny a testování jejich správnosti; na prověřování souladu činnosti Pojišťovny s právními předpisy; na vyhodnocování hospodárnosti, účinnosti a efektivnosti řízení Pojišťovny s využitím zejména finančních, majetkových a personálních zdrojů Pojišťovny.

Kontrolní činnosti jsou nedílnou součástí každodenního provozu Pojišťovny v celé organizační struktuře, na všech úrovních řízení, ve všech činnostech a u všech zaměstnanců. Kontrolní

činnosti jsou procesy skládající se z pravidel, procedur a systémových opatření, které poskytují přiměřenou jistotu o plnění cílů:

- provozních (výkonnosti, efektivnosti a účinnosti provozních operací),
- informačních (správnosti, aktuálnosti, spolehlivosti a úplnosti finančních a manažerských informací),
- legislativních (dodržování příslušných zákonů a ostatních předpisů).

VKS je tvořen zejména těmito prvky:

- kontrolní činnosti,
- interní audit,
- compliance.

Funkce compliance

Činnost funkce compliance vychází z pravidel a principů definovaných Směrnicí Evropského parlamentu a rady 2009/138/ES o přístupu k pojišťovací a zajišťovací činnosti a jejím výkonu (Solventnost II) a Nařízením Komise v přenesené pravomoci (EU) 2015/35. Funkce compliance je založena na nezávislém posuzování shody vnitřních předpisů a činností Pojišťovny s platnými právními předpisy. Zahrnuje rovněž posouzení dopadu změn právních předpisů na činnost Pojišťovny, jakož i určení a posouzení rizika nedodržení předpisů. Klíčová je funkce zajištění souladu interních směrnic a činnosti pojišťovny s platnou předpisovou základnou a kodexy chování, vzájemného souladu interních předpisů, a v neposlední řadě řešení problematiky AML (Anti-Money Laundering).

V období od 1.1.2021 do 31.12.2021 byla funkce compliance zajišťována externě na základě smlouvy se společností Bene Factum, a.s.

Výkonem compliance jsou pak činnosti, které jsou ve svém souhrnu prevencí nedodržení tohoto souladu. Jsou prevencí vzniku rizika právních nebo regulatorních sankcí, materiální či finanční ztráty nebo ztráty reputace, kterou Pojišťovna může utrpět v důsledku neplnění zákonných a regulatorních požadavků nebo etického kodexu Pojišťovny. Činnost compliance je součástí vnitřního kontrolního systému HVP podle Směrnice č. 3/2016 Vnitřní kontrolní systém.

Zásadami compliance se rozumí

- hlavní cíle a klíčová pravidla pro činnosti, které jsou vykonávány za účelem zajištění compliance, včetně zásad organizačního uspořádání a pravomocí, odpovědností a vzájemných vazeb jednotlivých orgánů, útvarů, osob a výborů, pokud jsou zřízeny, při zajišťování compliance,
- zásady pro rozpoznávání a vyhodnocování rizika compliance a
- zásady vytváření, využívání a uchovávání compliance informací.

Zásady pro výkon compliance, postavení, pravomoci a odpovědnosti zaměstnanců určených pro zajištění výkonu compliance v Pojišťovně upravuje Směrnice č. 12/2016 Zásady compliance.

Úkolem compliance je řízení compliance rizika, kterým se rozumí riziko právních nebo regulatorních postihů, závažných finančních ztrát nebo ztráty reputace v důsledku nesouladu činnosti HVP se zákony, pravidly, předpisy a kodexy chování. "Compliance Officer" je členem výboru pro řízení rizik, jehož práce se aktivně účastní.

Základní oblasti činnosti compliance tvoří zejména:

- monitorování a vyhodnocení stavu vnitřních zásad, postupů a kontrolních opatření v oblasti legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu,
- monitoring změn právních předpisů a regulatorních požadavků, včetně posouzení jejich promítnutí do vnitřních norem pojišťovny

- koordinace identifikace, analýzy a řízení compliance rizika,
- monitoring dodržování compliance pravidel; vyhledávání, analýza, měření a hodnocení compliance rizika,
- přijímání hlášení odchylek a nesouladů, jejich dokumentace a navrhování nápravných opatření k odstranění neshod,
- koordinace opatření k nápravě nedostatků zjištěných na základě oprávněných stížností klientů, které indukují compliance riziko,
- provádění tematických kontrol dodržování compliance (tím nejsou dotčeny kompetence interního auditu v dané oblasti),
- koordinace školení zaměstnanců Pojišťovny v oblasti compliance a poradenství zaměstnancům při zajišťování jejich úkolů v oblasti compliance.

Představenstvu, Výboru pro řízení rizik a dozorčí radě Pojišťovny Compliance Officer poskytuje

- pravidelné reporty
- průběžné reporty, které obsahují mj. zprávy o zjištěných odchylkách a nesouladech.

Zásady pro výkon compliance, postavení, pravomoci a odpovědnosti zaměstnanců určených pro zajištění výkonu compliance v Pojišťovně upravuje samostatný vnitřní předpis.

B.5 Funkce vnitřního auditu

Činnost interního auditu je založena na nezávislé, objektivní, ujišťovací a konzultační činnosti zaměřené na přidávání hodnoty a zdokonalování procesů v Pojišťovně. Tato činnost pomáhá dosahovat jejich cílů tím, že přináší systematický metodický přístup k hodnocení a zlepšování účinnosti ŘKS, systému řízení rizik, řídicích a kontrolních procesů a řízení a správy Pojišťovny.

Činnosti interního auditu jsou vykonávány nezávisle na výkonných činnostech Pojišťovny.

Zásady pro výkon interního auditu, postavení, pravomoci a odpovědnosti zaměstnanců určených pro jeho zajištění v Pojišťovně upravuje samostatný vnitřní předpis.

Interní audit ve vztahu k ŘKS především hodnotí jeho účinnost a efektivnost ve společnosti, zejména rizik spojených s řízením a správou pojišťovny, s procesy ve společnosti a informačními systémy z hlediska:

- spolehlivosti a integrity finančních a provozních informací;
- účinnosti a efektivnosti procesů;
- ochrany aktiv;
- dodržování zákonů, předpisů a smluv.

Interní audit pravidelně jednou ročně do konce ledna příslušného kalendářního roku zpracovává a ke schválení představenstvu společnosti předkládá Zprávu o kontrolní činnosti. Zejména zde hodnotí spolehlivost a integritu finančních a provozních informací, funkčnost a účinnost procesů, ochrany aktiv a dodržování právních předpisů a vnitřních předpisů. Současně ověřuje, do jaké míry vedoucí úseků zavedli a dodržují adekvátní kontrolní prvky, mechanismy a kritéria, prostřednictvím kterých lze určit, zda byly stanovené úkoly a strategické cíle splněny.

Zprávu o vyhodnocení funkčnosti a efektivnosti řídicího a kontrolního systému předkládá představenstvu, poté je předložena Výboru pro audit a dozorčí radě k projednání. V případě zjištění nedostatků jsou předložena doporučení k jejich odstranění. Následná nápravná opatření a jejich plnění podléhají kontrole jednotlivých vedoucích úseků.

B.6 Pojistněmatematická funkce

Pojišťovna má a udržuje v platnosti účinný systém zajišťující výkon činností pojistně-matematické funkce, která zahrnuje:

- koordinaci výpočtu technických rezerv,
- zajišťování přiměřenosti používaných metodik, podkladových modelů a předpokladů aplikovaných při výpočtu technických rezerv,
- posuzování dostatečnosti a kvality údajů používaných při výpočtu technických rezerv,
- srovnávání hodnoty nejlepších odhadů se zkušeností,
- informování statutárního nebo kontrolního orgánu o spolehlivosti a přiměřenosti výpočtu technických rezerv,
- dohlížení na výpočet technických a účetních rezerv podle § 52 až 57 zákona o pojišťovnictví,
- posuzování celkové koncepce upisování včetně způsobu stanovení sazeb pojistného a jejich přiměřenosti,
- posuzování přiměřenosti zajistných ujednání,
- činnosti přispívající k účinnosti systému řízení rizik, zejména konstrukci rizikových modelů, které jsou podkladem pro výpočet kapitálových požadavků podle § 73 až 79b a pro vlastní posuzování rizik a solventnosti podle § 7c, a
- posuzování souladu rozdělení výnosů z investování s ujednáním pojistné smlouvy.

Činnosti pojistně-matematické funkce v Pojišťovně zastává fyzická osoba s osvědčením vykonávat aktuárskou činnost uděleným Českou společností aktuárů.

Pojistněmatematická funkce připravuje jednou ročně pravidelnou Zprávu pojistněmatematické funkce. Ve zprávě jsou shrnuty závěry o činnosti vyplývající z úkolů pojistněmatematické funkce, zejména výsledné hodnoty technických rezerv, popis základních metodik jejich výpočtu, použitých předpokladů a modelů. Zpráva obsahuje vyjádření k spolehlivosti a adekvátnosti technických rezerv. V případě nedostatků jsou popsána doporučení pojistněmatematické funkce ke zlepšení. Pojistněmatematická funkce pak vyhodnocuje implementaci těchto doporučení. Pojistněmatematická funkce je rovněž členem výboru pro řízení rizik.

B.7 Externí zajištění služeb nebo činností

Jakýkoliv návrh na využití outsourcingu lze realizovat pouze se souhlasem představenstva Pojišťovny. Představenstvo může předložený návrh na využití outsourcingu schválit či odmítnout. Návrh předkládá ředitel organizační části, do jejíž působnosti náleží proces, služba nebo činnost, která má být outsourcována.

Návrh na využití outsourcingu musí obsahovat:

- popis a rozsah činnosti, která má být outsourcována;
- požadavky na kvalitu poskytovaných služeb, včetně kritérií pro měření kvality poskytovaných služeb;
- požadavky na poskytovatele outsourcingových služeb (např. provozní, technické, technologické, bezpečnostní apod.) a kritéria, podle kterých bude dodavatel vybírán;
- hlavní důvody proč má být činnost Pojišťovny zajišťována outsourcingem a očekávané přínosy pro Pojišťovnu. Přínosem outsourcingu by mohlo být například snížení rizik, úspory nákladů, zvýšení výnosů apod. V případech, kdy například úspora nákladů je dosažena za cenu zvýšení rizika, musí být tyto položky v poměru výhodném pro Pojišťovnu,
- analýzu možného střetu zájmů,

- dopad na stávající počet zaměstnanců,
- analýzu výnosů a nákladů, včetně vysvětlení nákladové struktury outsourcovaných činností; analýza musí obsahovat i porovnání stávající situace a situace v případě outsourcingu, náklady na provádění outsourcingu musí zahrnout náklady na vyčlenění procesu a provádění kontrol.

Odpovědnost za přípravu výběrového řízení, administraci a evidenci nese osoba pověřená řízením outsourcingu.

Pojišťovna pravidelně vyhodnocuje poskytování outsourcingových služeb. Tyto revize jsou prováděny zaměstnanci Pojišťovny s odpovídající specializací a zkušenostmi, které představenstvo určí. Periodicita revizí je stanovena dle příslušné smlouvy o poskytování služeb outsourcingu. Rozsah kontroly se odvíjí od rozsahu a významnosti poskytovaných služeb a míry rizika, které outsourcing pro Pojišťovnu přináší.

Kontrola rozsahu může obsahovat tyto činnosti:

- ověření plnění činností dle parametrů specifikovaných ve smlouvě;
- ověření plnění činností dle zákonných požadavků na danou službu;
- hodnocení kvality služeb;
- hodnocení celkové efektivnosti outsourcingu;
- ověření zabezpečení dat v souvislosti s ochranou osobních údajů;
- prověření, zda poskytovatel outsourcingu nadále splňuje veškeré technické, odborné a finanční požadavky pro zajišťování outsourcingových služeb.

Pro outsourcing významné činnosti zajistí osoba pověřená řízením outsourcingu minimálně 1x za rok testování a případnou aktualizaci plánu pro ukončení outsourcingu. Jedná se například o aktualizaci kontaktních osob a telefonních čísel poskytovatele, zkoušky výpadku služby či ověření možnosti přechodu provozu k alternativním poskytovatelům.

Pro každou uzavřenou smlouvu o poskytování outsourcingových služeb vypracuje zaměstnanec pověřený řízením outsourcingu plán pro případ, že poskytovatel nebude schopen či ochoten dále pokračovat v řádném zajišťování outsourcingu, případně bude Pojišťovna nucena spolupráci ukončit (např. z důvodu rozhodnutí orgánu dohledu, podezření na praní špinavých peněz či nevýhodnosti). Plán pro ukončení outsourcingu musí obsahovat následující náležitosti:

- Dopad výpadku poskytovatele na služby Pojišťovny;
- Délka doby nahrazení současného poskytovatele jiným poskytovatelem, případně délka doby pro přechod na alternativní řešení;
- Přehled možných alternativ - zajištění provozu jiným poskytovatelem či vlastními silami.

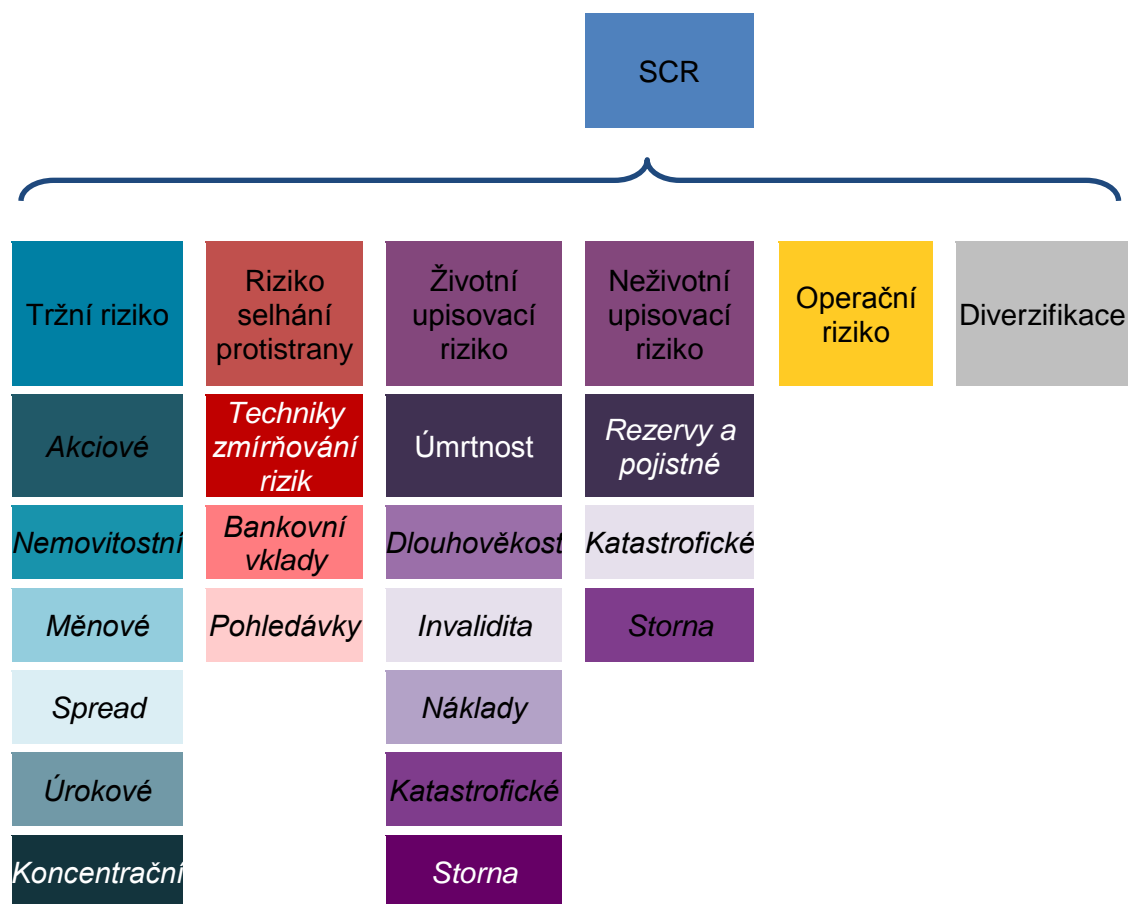
B.8 Další informace

Všechny podstatné informace a významné změny týkající se řídicího a kontrolního systému již byly uvedeny v předchozích odstavcích.

C. Rizikový profil

Pojišťovna implementovala integrovaný systém řízení rizik, jehož základem jsou tři linie obrany a konečnou odpovědnost za řízení rizik nese představenstvo.

Základní přístup Pojišťovny ke kvantifikaci rizika vychází z výpočtu SCR. Struktura rizik je odvozena ze standardní formule SII a je uvedena na následujícím obrázku. V rámci klasifikace rizik Pojišťovna řadí zdravotní rizika buď mezi životní rizika, nebo mezi neživotní rizika, podle toho zda se používají metody podobné životnímu pojištění (SLT Health) či neživotnímu pojištění (NSLT Health).

Některá rizika nejsou standardní formulí plně vyhodnocena, nebo v ní nejsou zahrnuta vůbec. Tato rizika Pojišťovna vyhodnocuje na základě odhadu pravděpodobnosti jejich výskytu a výše dopadu.

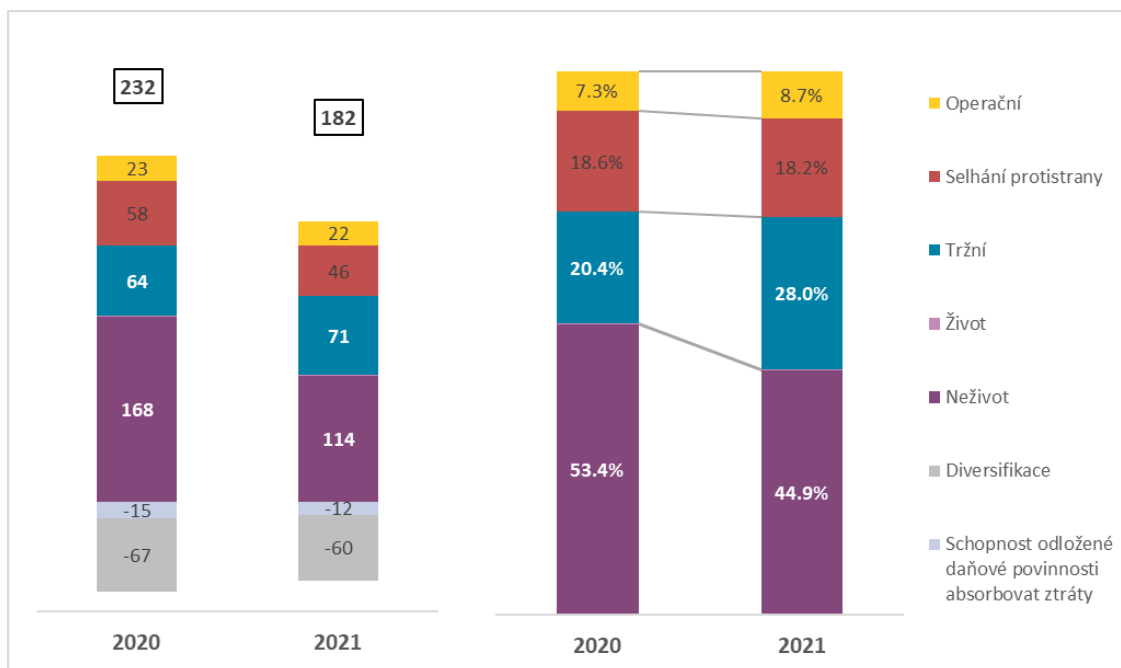
Celková výše SCR Pojišťovny k 31. 12. 2021 je 182 mil. Kč (k 31. 12. 2020 232 mil. Kč). Ve srovnání s předchozím rokem došlo k významnému poklesu SCR. Na poklesu SCR se nejvýznamněji podílelo nově uzavřené Multi-Year Aggregate Excess of Loss zajištění (dále označované jako Stop-loss zajištění). Toto zajištění se vyhodnocuje na čistém kombinovaném škodním poměru a jako takové kryje širokou škálu rizik. V případě, že škody a související náklady Pojišťovny dosáhnou smluvně dohodnuté úrovně, bude se na nich podílet zajistitel.

Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s.

Zpráva o solventnosti a finanční situaci za rok 2021

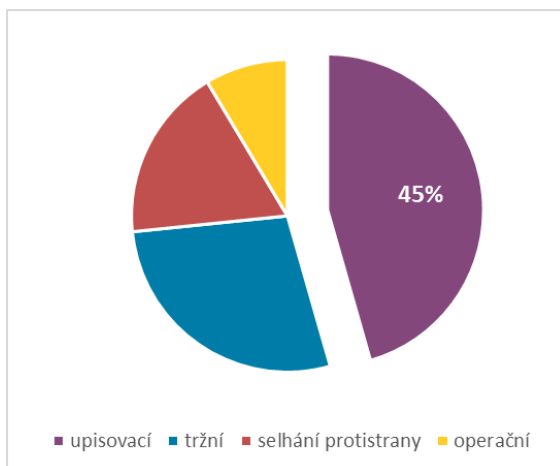
Rozpad rizika do jednotlivých modulů standardní formule dle Solventnosti II je uveden v následující tabulce a jednotlivá rizika jsou podrobněji popsána v následujících kapitolách.

Solventní kapitálový požadavek (tis. Kč)	2021	2020
Modul neživotního upisovacího rizika	109 219	160 032
Modul životního upisovacího rizika	666	744
Modul zdravotního upisovacího rizika	6 966	7 468
Modul tržního rizika	71 323	64 082
Modul rizika selhání protistrany	46 223	58 452
Modul rizika nehmotných aktiv	0	0
Operační riziko	22 039	22 810
Diverzifikační efekt	-60 488	-67 059
Úprava o schopnost technických rezerv a odložené daňové povinnosti absorbovat ztráty	-13 638	-14 792
Celkem	182 308	231 738

C.1 Upisovací riziko

Upisovacím rizikem se rozumí riziko ztráty nebo nepříznivé změny hodnoty pojistných závazků v důsledku nepřiměřených předpokladů ohledně stanovení cen a rezerv. Upisovací rizika Pojišťovna dále dělí na životní a neživotní, zdravotní rizika řadí buď mezi životní rizika, nebo mezi neživotní rizika, podle toho zda se používají metody podobné životnímu pojištění (SLT Health) či neživotnímu pojištění (NSLT Health).

Upisovací rizika tvoří nejvýznamnější skupinu rizik, kterým Pojišťovna čelí. Upisovací rizika jsou tvořena převážně neživotním rizikem a zdravotním rizikem využívajícím metod podobných neživotnímu riziku (NSLT Health). Životní rizika jsou nevýznamná. Nejvýznamnější složkou neživotních rizik je riziko pojistného a rezerv a dále pak katastrofické riziko. Z pohledu odvětví se na riziku nejvíce podílí Pojištění pro případ požáru a jiných škod na majetku a Pojištění odpovědnosti za škodu z provozu motorových vozidel.

Meziročně došlo k významnému poklesu neživotních rizik, zejména pak neživotních

katastrofických rizik. Pokles byl způsoben zejména nově uzavřeným Stop-loss zajištěním. Částečný vliv má i mírný pokles portfolia v majetkovém pojištění.

tis. Kč	Čistý kapitálový požadavek
Neživotní upisovací riziko	
Riziko pojistného a rezerv v neživotním pojištění	89 079
Riziko storen	16 835
Neživotní katastrofické riziko	42 585
Diverzifikace v rámci modulu neživotního upisovacího rizika	-39 280
Zdravotní upisovací riziko - NSLT Health	6 966
Neživotní upisovací riziko celkem	116 184

tis. Kč	Čistý kapitálový požadavek
Životní upisovací riziko celkem	
Riziko úmrtnosti	7
Riziko dlouhověkosti	20
Riziko invalidity nebo pracovní neschopnosti a nemocnosti	0
Riziko storen	166
Riziko nákladů v životním pojištění	553
Riziko revize	0
Životní katastrofické riziko	23
Diverzifikace v rámci modulu životního upisovacího rizika	-103
Zdravotní upisovací riziko - SLT Health	0
Životní upisovací riziko celkem	666

V řízení upisovacích rizik, používá pojišťovna v případě velkých rizik pečlivý underwriting. U rizik menších uzavírá pojistné smlouvy pouze prostřednictvím webových aplikací, které správně naceňují riziko a zabraňují upsání rizik, o něž pojišťovna nemá zájem.

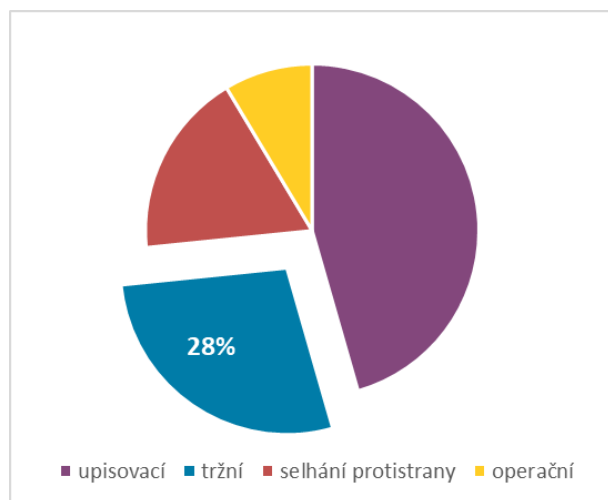
Pro snižování upisovacího rizika používá pojišťovna zajištění. V roce 2021 měla pojišťovna uzavřeny tyto zajištění smlouvy:

- Proporční zajištění pojištění majetku, odpovědnosti a havarijního pojištění
- Proporční zajištění pojištění hospodářských zvířat
- Neproporční katastrofické zajištění pojištění majetku proti riziku přírodních katastrof (CAT XL)
- Neproporční katastrofické zajištění pojištění majetku (RISK XL)
- Neproporční katastrofické zajištění pojištění odpovědnosti z provozu motorového vozidla (MTPL XL)

Pro rok 2022 Pojišťovna uzavřela navíc Stop-loss zajištění čistého kombinovaného škodního poměru.

C.2 Tržní riziko

Tržním rizikem se rozumí riziko ztráty nebo nepříznivé změny ve finanční situaci vyplývající přímo nebo nepřímo z kolísání úrovně a volatility tržních cen aktiv, závazků a finančních nástrojů. Tržní rizika Pojišťovna dělí na riziko úrokové, akciové, měnové, nemovitostní, koncentrační a riziko kreditního rozpětí (spread risk).

Tržní rizika tvoří druhou nejvýznamnější složku SCR. Z tržních rizik je nejvýznamnější nemovitostní riziko. Nemovitostní riziko je dáno vlastnictvím několika nemovitostí, které jsou převážně používány pro vlastní účely a byly vloženy do základního kapitálu při vzniku Společnosti. Druhé nejvýznamnější je riziko koncentrace, které je z části také ovlivněno nemovitostmi, ale nejvýznamnější jsou v riziku koncentrace zastoupeny termínované vklady u bank.

Mezi tržní rizika, která nejsou ohodnocena při výpočtu SCR, patří riziko státních dluhopisů členských států Evropské unie, které patří mezi tzv. specifické expozice a ve standardní formuli SII jim je přiřazeno

nulové riziko. Pojišťovna drží významné expozice dluhopisů České republiky (94 mil Kč). Kreditní kvalita České republiky je dobrá (rating AA-) a významné znehodnocení související s defaultem nebo jinou kreditní událostí nepovažujeme za příliš pravděpodobné. V současném tržním prostředí je mnohem významnější riziko poklesu tržní ceny související s pohybem úrokových sazeb. Pojišťovna pravidelně sleduje sensitivitu cen státních dluhopisů na pohyb úrokových křivek. Nárůst úrokových křivek o 100 bps pro Pojišťovnu znamená ztrátu cca 1,8 mil. Kč.

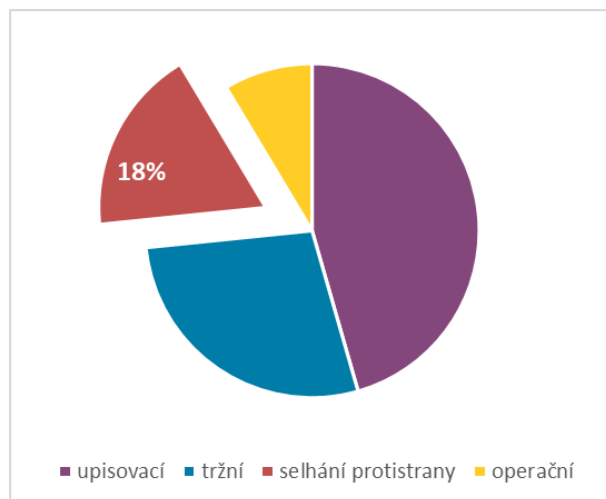
tis. Kč	Čistý kapitálový požadavek
Úrokové riziko	1 444
Akciové riziko	3 963
Nemovitostní riziko	61 140
Riziko kreditního rozpětí	3 142
Měnové riziko	1 581
Koncentrace tržních rizik	26 254
Diversifikace	-26 202
Tržní riziko celkem	71 323

Tržní rizika jsou řízena Investiční strategií. Investiční strategie vymezuje třídy aktiv schválené k investování. Součástí investiční strategie je také systém limitů jak na jednotlivé třídy aktiv, tak i na specifické parametry.

Pojišťovna uplatňuje velmi konzervativní investiční strategii. Investiční strategie zohledňuje prostředí finančního trhu, a tedy umožňuje investovat do nástrojů peněžního trhu a dluhopisových nástrojů s omezením z hlediska maximální durace a kreditní expozice.

C.3 Úvěrové riziko

Úvěrovým rizikem se rozumí riziko vyplývající z neschopnosti nebo neochoty protistrany splatit své závazky. V rámci Solventnosti II sem Pojišťovna řadí riziko selhání protistrany. Úvěrová rizika související s cennými papíry jsou vyhodnocena v rámci tržních rizik. Půjčky, hypotéky a další typy úvěrů Pojišťovna neposkytuje.

Riziko selhání protistrany je třetím nejvýznamnějším SCR rizikem a můžeme ho rozdělit na expozice typu 1 a expozice typu 2.

Expozice typu 1:

Nejvýznamnější expozice vyplývají ze zajištění, tj. přenosu upisovacích rizik na zajistitele ať z již vzniklých škodních událostí, tak i z předpokládaných budoucích událostí. Dojde-li k selhání zajistitele, nezbavuje to Pojišťovnu povinnosti hradit škody klientovi, a proto Pojišťovna vyhodnocuje riziko selhání zajistitele.

Druhou významnou skupinu mezi expozicemi typu 1 tvoří bankovní účty, kdy jde převážně o účty pro provozní účely.

Expozice typu 2:

Mezi expozice typu 2 patří především pohledávky z pojišťovací činnosti nebo obchodního styku. Jde o množství různých drobných pohledávek a obecně Pojišťovna nemá dobré informace o kreditní kvalitě protistrany, a proto tyto expozice přispívají do SCR značnou měrou, i když jejich objem je poměrně malý.

tis. Kč	Čistý kapitálový požadavek
Expozice typu 1	36 218
Expozice typu 2	12 367
Diversifikace	-2 362
Riziko selhání protistrany celkem	46 223

Riziko selhání zajistitele Pojišťovna řídí pečlivým výběrem zajistitelů. Např. v obligatorním zajištění musí být rating zajistitele na úrovni A nebo lepší.

V případě pohledávek Pojišťovna uplatňuje odpisy.

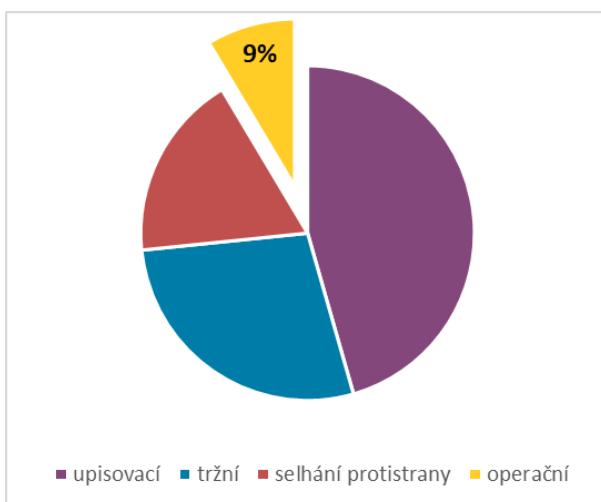
C.4 Riziko likvidity

Riziko likvidity vyjadřuje riziko, že Pojišťovna nebude schopná provést včasnou úhradu svých finančních závazků (vyplývajících zejména z výplat pojistných plnění, ukončených pojistných smluv). Riziko likvidity zahrnuje schopnost Pojišťovny financovat svá aktiva zdroji s odpovídající splatností a úrokovými sazbami, dále schopnost prodat či nakoupit aktiva za přijatelnou cenu v přijatelném časovém období (tzv. tržní likvidita) a schopnost dostát svým závazkům v okamžiku jejich splatnosti (tzv. operativní likvidita).

Riziko likvidity není měřeno standardní formulí SII. Za řízení krátkodobé operativní likvidity pro potřeby splnění krátkodobých závazků z pojistných smluv (do 30 dnů) odpovídá Ekonomický úsek. Dlouhodobá operativní likvidita a tržní likvidita je řízena systémem limitů, které zajistí, že Pojišťovna drží dostatečnou část investic v likvidních instrumentech.

C.5 Operační riziko

Operačním rizikem se rozumí riziko ztráty vyplývající z nedostatečnosti nebo selhání vnitřních procesů, pracovníků a systémů nebo z vnějších událostí.

Operační riziko je vyhodnocováno dvojím způsobem. Kromě kvantifikace rizika pomocí standardní formule SII, Pojišťovna toto riziko aktivně řídí a na každodenní bázi identifikuje nová operační rizika. Sleduje, měří a vyhodnocuje již známá operační rizika a přijímá opatření k omezení podstupovaných rizik a vyhodnocuje jejich efektivitu. Základem vyhodnocení rizik na každodenní bázi je odhad pravděpodobnosti jejich výskytu a výše dopadu při zohlednění nastavených opatření k omezení rizik.

tis. Kč	Čistý kapitálový požadavek
Celkový kapitálový požadavek k operačním rizikům	22 039

C.6 Jiná podstatná rizika

Mezi další rizika, která Pojišťovna identifikuje a nejsou zcela vyhodnocena ve standardní formuli SII, patří rizika spojená se členstvím v České kanceláři pojistitelů (dále ČKP) a v českém Jaderném poolu. Standardní formule nevyhodnocuje část rizika vyplývající z garancí mezi členy ČKP a rizika vyplývající z částečné solidární odpovědnosti mezi členy jaderného poolu. Tato rizika považujeme za nemateriální.

Další riziko, které není plně ohodnoceno při výpočtu SCR, je riziko koncentrace. Vzhledem k tomu, že Pojišťovna svoji činnost soustřeďuje na Českou republiku, je téměř výhradně exponována vůči českému trhu ať už na straně upsaných pojistných rizik, nebo na straně aktiv. Koncentrace na straně upisovacích rizik je zohledněna v SCR, ovšem na straně aktiv Standardní formule vyhodnocuje pouze koncentraci vůči ekonomicky spjatým subjektům, ale už nikoli koncentraci vůči trhu nebo jeho části.

Nejvýznamnější koncentrace aktiv z pohledu trhu představují české státní dluhopisy, český bankovní trh a dále český nemovitostní trh.

C.7 Další informace

Citlivost vůči riziku

Pokud jde o citlivost vůči riziku, Pojišťovna pravidelně provádí stresové testování nejvýznamnějších identifikovaných rizik. Obecně se zátěžové scénáře týkají zhoršení ekonomického klimatu a zvýšené škodovosti významných produktů Pojišťovny. Scénáře zohledňují aktuální vnitřní a vnější podmínky, a proto jsou definovány pro každé stresové testování zvlášť.

Scénáře byly definovány na základě kvantifikace rizik Společnosti vypočtených podle standardního vzorce s přihlédnutím k senzitivitám jednotlivých rizik tak, aby jejich odhadovaná pravděpodobnost nastání byla menší nebo rovna 5 % a zároveň tak, aby scénáře představovaly významný, komplexní a smysluplný negativní vývoj vnějších faktorů.

V průběhu roku 2021 byly provedeny následující stress testy:

Scénář 1:

Negativní šok na investice, kdy dojde současně k následujícím událostem:

- propad cen akcií o 40 % v roce 2022, v následujících letech dojde jen k částečnému oživení trhu a ceny akcií zůstanou o 20 % níže i v letech 2023-2024;
- pokles cen nemovitostí o 10 % každý rok v letech 2022 – 2023, v následujícím roce dojde k zastavení propadu a v roce 2024 zůstanou ceny nemovitostí o 20 % níže;
- pokles ratingu všech zajišťoven o 1 notch;
- krach menší banky, kde má ale Pojišťovna významné expozice (Sberbank). Předpokládá se, že Pojišťovna ztratí 50 % vkladu.

Velikosti akciového šoku jsou odvozeny na základě vývoje finančních trhů po propuknutí pandemie COVID-19 v roce 2020. Pokles cen nemovitostí byl odvozen na základě známých hypotečních krizí (např. USA, Irsko nebo Island). Krachující banka byla vybrána z menších českých bank a současně taková, kde má Pojišťovna významnou expozici. Ztráta v případě defaultu vychází z dat publikovaných ratingovými agenturami.

Scénář 2:

Významné zhoršení tržních podmínek v povinném ručení:

- růst škodního poměru na historicky nejvyšší pozorované hodnoty ve třech po sobě jdoucích letech v portfoliu Pojišťovny, tj. 71% v roce 2022, 67% v roce 2023 a 71% v roce 2024.

Scénář 3:

Dvojnásobná přírodní katastrofa velkého rozsahu:

- v roce 2022 dojde k velké povodni s brutto škodou 750 mil. Kč
- a zároveň k velké vichřici s brutto škodou 205 mil. Kč

Velikost povodňové škody byla odvozena na základě povodní v roce 2002 v Praze, kdy maximální pozorované průtoky odpovídaly 1000leté události. Pro odvození výše škody byla použita expoziční křivka, která představuje pravděpodobnostní rozdělení výše povodňové škody portfolia Pojišťovny.

Velikost škody způsobené vichřicí byla odvozena na základě orkánu Kyrill z roku 2007. Výše škod způsobených orkánem Kyrill v portfoliu Pojišťovny byla upravena poměrem agregované pojistné částky v roce 2007 a nyní, aby zohledňovala nárůst pojistného kmene a inflaci od roku 2007.

Scénář 4:

Agregovaný scénář odpovídá stresovému scénáři v rámci zátěžového testu sektoru pojišťoven v roce 2021, který sestavila ČNB.

Na straně aktiv scénář předpokládá:

- pokles hodnoty akcií o 51,75 %
- pokles hodnoty nemovitostí o 9,31 %
- změna kurzu EUR/CZK z 26,25 na 27,10
- změna kurzu USD/CZK z 21,39 na 22,35

Dále se testuje úrokové riziko, kdy je předepsána bezriziková výnosová křivka, která předpokládá pokles sazeb (pro CZK křivku). Dalším testovaným rizikem je riziko poklesu cen státních dluhopisů v důsledku nepříznivého ekonomického vývoje, kde se stresový scénář pro české státní dluhopisy pohybuje v závislosti na době do splatnosti od 0 % pro dluhopisy se splatností do jednoho roku do 8,5 % pro dluhopisy se splatností nad 10 let.

V rámci neživotního rizika je testován pokles pojistného u dvou nejvýznamnějších druhů neživotního pojištění. Zároveň scénář předpokládá výskyt katastrofických škod způsobených přírodním živlem. Za účelem testování dopadu zvýšené frekvence a rozsahu škod byl v rámci neživotního katastrofického rizika zvolen scénář opakujících se povodní:

1. povodeň lokálního rozsahu se škodami 2 mld. Kč na celý český pojistný trh (odpovídá cca 5leté periodě návratu),
2. další povodeň lokálního rozsahu se škodami 2 mld. Kč na celý český pojistný trh,
3. povodeň způsobená frontálními srážkami se škodami 20 mld. Kč na celý český pojistný trh (odpovídá 50leté periodě návratu).

Výše škody pro jednotlivé pojišťovny byla stanovena na základě podílu na trhu dle celkové výše pojistných částek pro riziko povodně za Českou republiku k 31. 12. 2020.

Pro Pojišťovnu činí výše povodňové škody 49 mil. Kč v případě první a druhé povodně a 490 mil. Kč v případě třetí povodně.

Scénář 5:

Reverzní zátěžový scénář, tj. hledání scénáře, který by vedl k poklesu solventnostního poměru pod 100 %.

Pojišťovna je schopna ustát poměrně masivní šok jak na straně aktiv (viz scénář 1, který kombinuje stress na finančních trzích odpovídající vývoji po propuknutí pandemie COVID-19 v kombinaci s hypoteční krizí), tak na straně pasiv (viz scénář 3, který představuje dvojnásobnou přírodní katastrofu velkého rozsahu).

Pojišťovna dosahuje solventnostního poměru 204 % a disponuje volným kapitálem ve výši 182 mil. Kč. Na straně aktiv by pokles solventnostního poměru pod 100 % mohl být způsoben propadem cen nemovitostí o cca 75 % nebo defaultem státních dluhopisů a současně defaultem jedné nebo více bank.

Na straně pasiv je zřejmě nejpravděpodobnější scénář opakujících se přírodních katastrof. Pojišťovna upisuje rizika s maximálním možným vlastním vrubem 20 mil. Kč. Muselo by dojít k devíti přírodním katastrofám se škodou na úrovni vlastního vrubu, nebo ke třem přírodním katastrofám na úrovni 100leté vody (škody ve výši cca 275 mil. Kč). Rizikem je pro Pojišťovnu hlavně třetí velká přírodní katastrofa, protože má v rámci svého zajištění programu uzavřen pouze jeden reinstatement. Ovšem v případě, že by se situace vyvíjela směrem ke stresovému scénáři, tak by si Pojišťovna mohla dokoupit další reinstatement. Předpokládáme-li, že by i další reinstatements byly za stejnou cenu, k poklesu SCR pod 100 % by došlo při sedmé 100leté povodni.

D. Oceňování pro účely solventnosti

D.1 Aktiva

Pojišťovna má zpracovanou směrnici o oceňování aktiv a závazků, ve které jsou samostatně pro každou třídu aktiv stanoveny zásady oceňování.

Aktiva se oceňují částkou, za niž by se mohla vyměnit mezi znalými partnery ochotnými uskutečnit transakci za obvyklých podmínek, závazky se oceňují částkou, za niž by se mohly převést nebo vypořádat mezi znalými partnery ochotnými uskutečnit transakci za obvyklých podmínek.

Standardní metodou oceňování je oceňování aktiv a závazků za použití kótovaných tržních cen na aktivních trzích pro stejná aktiva či závazky. Pokud není použití těchto cen možné, ocenění se aktiva a závazky za použití kótovaných tržních cen pro obdobná aktiva či závazky, které se upraví o odlišnosti. Pokud použití kótovaných tržních cen na aktivních trzích není možné, použije Pojišťovna alternativních metod oceňování.

Pozemky a stavby se oceňují reálnou hodnotou. Vzhledem k tomu, že pro oceňování pozemků a staveb není možné použití kótovaných tržních cen na aktivních trzích pro stejná ani obdobná aktiva, pojišťovna používá alternativní metody oceňování, které jsou v souladu s jedním či více z následujících přístupů:

- a) s tržním přístupem
- b) s výnosovým přístupem
- c) s nákladovým přístupem

Oceňování pozemků a staveb reálnou hodnotou neprovádí Pojišťovna interně, k provedení odborného ocenění využívá znaleckých ústavů v České republice. Nejnovější ocenění bylo provedeno v roce 2020.

tis. Kč	Hodnota dle SII	Hodnota dle CAS
Pozemky a stavby	240 659	209 158

Ocenění v účetní závěrce:

Pozemky a stavby jsou k okamžiku pořízení účtovány v pořizovací ceně. Od roku 2016 se stavby odepisují rovnoměrně po odhadovanou (zbytkovou) dobu životnosti. Pozemky se neodepisují. Přechné změny reálné hodnoty zaúčtované k 31. prosinci 2015 byly ponechány ve vlastním kapitálu a odepisují se po dobu realizace daného aktiva.

Podíly v ovládaných osobách se oceňují reálnou hodnotou. Vzhledem k tomu, že oceňování podílu v ovládaných osobách Pojišťovny není možné použití kótovaných tržních cen na aktivních trzích, pojišťovna používá alternativní metody oceňování – upravená ekvivalenční metoda, tj. ocenění majetkové účasti na základě podílu, o nějž aktiva ovládané osoby přesahují závazky ovládané osoby. Při ocenění aktiv a závazků podílu v ovládaných osobách Pojišťovna vychází z účetních závěrek těchto osob sestavených dle českých účetních standardů.

tis. Kč	Hodnota dle SII	Hodnota dle CAS
Účasti v dceřiných, společných a přidružených podnicích	18 014	21 356

Ocenění v účetní závěrce:

Podíly v ovládaných osobách jsou k okamžiku pořízení a k rozvahovému dni oceňovány v pořizovací ceně. Pořizovací cenou se rozumí cena, za niž byl podíl pořízen, včetně přímých

nákladů souvisejících s jeho pořízením. Stejně jako pro ostatní položky aktiv Pojišťovna k rozvahovému dni provádí test na potenciální snížení hodnoty podílů.

Veškeré cenné papíry jsou k rozvahovému dni přeceňovány na reálnou hodnotu, která je stanovena jako tržní cena získána od správce portfolia. Ke konci rozvahového dne se provede kontrola na údaje Burzy cenných papírů Praha, popř. společnosti Patria Finance. Ocenění pro účely solventnosti je stejné jako ocenění v účetní závěrce.

Depozita u finančních institucí se oceňují reálnou hodnotou. Reálná hodnota je stanovena jako pořizovací cena zvýšená nebo snížená o úrokové výnosy nebo náklady.

tis. Kč	Hodnota dle SII	Hodnota dle CAS
Depozita u finančních institucí	184 872	184 544

Ocenění v účetní závěrce:

Depozita u finančních institucí jsou k okamžiku pořízení a k rozvahovému dni oceňovány v pořizovací ceně.

Ostatní finanční umístění – díla kulturní hodnoty se oceňují reálnou hodnotou. Vzhledem k tomu, že pro oceňování není možné použití kótovaných tržních cen na aktivních trzích pro stejná ani obdobná aktiva, Pojišťovna použije alternativní metody oceňování, které jsou podloženy posudkem znalce.

Ocenění pro účely solventnosti je stejné jako ocenění v účetní závěrce.

Dlouhodobý majetek se oceňuje reálnou hodnotou. Vzhledem k tomu, že pro oceňování dlouhodobého majetku není možné použití kótovaných tržních cen na aktivních trzích, Pojišťovna použije alternativní metody oceňování. Pojišťovna považuje účetní hodnotu dle CAS za nejlepší odhad reálné hodnoty. Ocenění pro účely solventnosti je tedy stejné jako ocenění v účetní závěrce.

Zásoby se oceňují reálnou hodnotou. Vzhledem k tomu, že v Pojišťovně se jedná o zásoby s rychlou obrátkou, Pojišťovna považuje účetní hodnotu dle CAS za nejlepší odhad reálné hodnoty. Ocenění pro účely solventnosti je tedy stejné jako ocenění v účetní závěrce.

Pohledávky se oceňují k rozvahovému dni reálnou hodnotou, která představuje nominální hodnotu po promítnutí opravných položek stanovených podle bonity pohledávek.

Opravné položky k pohledávkám se vytvářejí z důvodu dodržení zásady opatrnosti na základě inventarizace jednotlivých pohledávek z obchodního styku. Opravné položky se tvoří pouze k nepromlčeným pohledávkám po lhůtě splatnosti, z hlediska zákonné úpravy se tvoří jak účetní opravné položky, tak daňově účinné opravné položky. Pojišťovna má stanovená pravidla pro tvorbu účetních opravných položek k pohledávkám po lhůtě splatnosti podle lhůty splatnosti.

Ocenění pro účely solventnosti je stejné jako ocenění v účetní závěrce.

Peníze a ekvivalenty hotovosti institucí se oceňují reálnou hodnotou.

Ocenění pro účely solventnosti je stejné jako ocenění v účetní závěrce.

Odložené pořizovací náklady představují časově rozlišené pořizovací náklady na pojistné smlouvy a zahrnují část nákladů vzniklých při uzavírání pojistných smluv v průběhu běžného účetního období, které se vztahuje k výnosům následujících účetních období. Časové rozlišení pořizovacích nákladů na pojistné smlouvy je pro účely solventnosti explicitně zahrnuto ve výpočtu nejlepšího odhadu technických rezerv. Ke konci účetního období společnost posuzuje přiměřenost výše časově rozlišených pořizovacích nákladů na základě testu postačitelnosti pojistného.

tis. Kč	Hodnota dle SII	Hodnota dle CAS
Odložené pořizovací náklady	X	29 568

Nehmotná aktiva se pro účely solventnosti vykazují v nulové hodnotě. V CAS je nehmotný majetek evidován v pořizovací ceně a odepisován rovnoměrně po odhadované době životnosti.

tis. Kč	Hodnota dle SII	Hodnota dle CAS
Nehmotný majetek	0	1 315

Rozdíl v ocenění podílu zajišťovatele na technických rezervách vzniká ze dvou důvodů. Jednak je podíl zajišťovatele dle CAS vykazován jako korekce hrubé výše rezerv v pasivech a dle ocenění pro účely solventnosti je vykazován v aktivech. Druhým důvodem odlišnosti je výše podílu zajišťovatele vzhledem k rozdílné výši hrubých rezerv. Pro účely solventnosti vychází ocenění rezerv z nejlepšího odhadu dle matematických výpočtů. Dle CAS jsou rezervy oceňovány reálnou hodnotou ve smyslu požadavků zákona o účetnictví. Podrobně je rozdíl v ocenění rezerv rozebrán v kapitole E.

tis. Kč	Hodnota dle SII	Hodnota dle CAS
Částky vymahatelné ze zajištění	278 404	318 073

Jiné instrumenty než výše jmenované nejsou pro Pojišťovnu relevantní.

D.2 Technické rezervy

Pojišťovna stanovuje technické rezervy k vyrovnaní všech závazků vůči pojistníkům a zajišťovatelům, které vyplývají z uzavřených pojistných a zajišťovacích smluv. Technické rezervy jsou dle pravidel Solventnosti II kalkulovány jako součet nejlepšího odhadu a rizikové přírážky. Hodnota nejlepšího odhadu odpovídá pravděpodobnostně váženému průměru budoucích peněžních toků při zohlednění časové hodnoty s použitím bezrizikové výnosové křivky. V kalkulaci jsou zohledněny aktuální a reálné předpoklady. Zároveň jsou brány v úvahu všechny náklady, které nastanou v průběhu trvání závazku.

Riziková přírážka se počítá jako náklad na obstarání použitelného kapitálu k plnění solventnostního kapitálového požadavku a to po celou dobu trvání závazků. Aplikuje se metoda nákladů na kapitál a používá se hodnota 6 %. Dle požadavku Solventnosti II tvoří Pojišťovna následující rezervy.

Rezerva pojistného neživotního pojištění

Výpočet probíhá na základě povolené simplifikace:

$$BE = CR \cdot VM + (CR - 1) \cdot PVFP + AER \cdot PVFP,$$

kde:

BE = nejlepší odhad rezervy pojistného

CR = odhad společného poměru pro druh pojištění včetně pořizovacích nákladů, tj. CR = (pojistné události + náklady spojené s pojistnou událostí) / (zasloužené pojistné včetně pořizovacích nákladů).

VM = měřítko objemu pro nezasloužené pojistné. Týká se k datu ocenění vzniklých obchodních případů a představuje pojistné za tyto vzniklé obchodní případy minus již zasloužené pojistné těchto smluv. Počítá se včetně pořizovacích nákladů.

PVFP = současná hodnota budoucího pojistného (diskontovaná předepsanou časovou strukturou bezrizikových úrokových měr) včetně provize.

AER = odhad poměru pořizovacích nákladů pro druh pojištění.

Podíl zajistitele na rezervě snížen o riziko defaultu zajistitele – podíl zajistitele je snižován o střední hodnotu očekávané ztráty způsobené defaultem zajistitele, při vyčíslení této střední hodnoty je uvažována pravděpodobnost defaultu závislá na ratingu zajistitele v časovém horizontu shodném s durací této rezervy.

Rezerva na pojistná plnění

Rezerva na pojistná plnění se skládá ze dvou složek s tím, že rezerva na nahlášené, ale ještě nezlikvidované škody (RBNS) je stanovována u každé škody individuálně, je zohledňována časová hodnota peněz (bere se do úvahy průměrná doba od nahlášení škody do výplaty pojistného plnění) vypočtená pomocí modifikované durace a této duraci příslušné bezrizikové úrokové míry.

Rezerva na vzniklé ale ještě nenahlášené škody (IBNR) je spočtena pomocí trojúhelníkové metody (chainladder), je zohledňována časová hodnota peněz (bere se do úvahy průměrná doba od vzniku škody do výplaty u rezervy IBNR) vypočtená pomocí modifikované durace a této duraci příslušné bezrizikové úrokové míry.

Dále je počítána rezerva na nealokované náklady na likvidaci pojistných událostí (ULAE) a to dle doporučené simplifikace

$$ULAE = R \times [IBNR + a \times PCO_nahlášené]$$

kde:

R = vážený průměr R_i z dostatečného časového období R_i = uhrazené náklady na likvidaci pojistných událostí / (hrubá výše pojistných událostí + subrogace).

IBNR = rezerva na vzniklé ale ještě nenahlášené pojistné události

PCO_nahlášené = hrubá výše pojistné rezervy na nezlikvidované nahlášené pojistné události

a = procentní podíl rezerv na pojistné události

Podíl zajistitele na rezervě na pojistné plnění je snížen o riziko defaultu zajistitele – podíl zajistitele je snižován o střední hodnotu očekávané ztráty způsobené defaultem zajistitele, při vyčíslení této střední hodnoty je uvažována pravděpodobnost defaultu závislá na ratingu zajistitele v časovém horizontu shodném s durací této rezervy.

Rezerva pojistného životního pojištění

Počítána pomocí modelu pravděpodobnostně vážených a pomocí bezrizikové výnosové křivky diskontovaných finančních toků vyplývajících ze smluv životního pojištění.

Při výpočtu jsou brány do úvahy následující finanční toky

- Výplaty pojistného plnění při dožití se stanovené doby
- Výplaty pojistného plnění při úmrtí pojištěného
- Výplaty odkupného, pokud je na ně nárok
- Provize sjednatelům pojištění
- Náklady na správu portfolia smluv
- Inkaso pojistného
- Výplaty pojistného plnění z úrazového připojištění k těmto smlouvám.

Riziková přírážka

Riziková přírážka doplňuje nejlepší odhad technických rezerv dle SII tak, aby se zajistilo, že celková hodnota technických rezerv bude odpovídat očekávané částce, kterou Pojišťovna potřebuje k vyrovnání pojistných závazků a představuje náklady na obstarání použitelného kapitálu, které se rovnají solventnostnímu kapitálovému požadavku, jenž je nezbytný na podporu pojistných závazků po dobu jejich trvání.

Rizikovou přírážku Pojišťovna počítá na základě zjednodušení dle obecného pokynu EIOPA – metoda č. 2 dle hierarchie metod výpočtu rizikové přírážky. Tato metoda je založena na doběhu nejlepšího odhadu rezerv.

Částky vymahatelné ze zajistných smluv jsou počítány v souladu se zněním zajistných smluv. Tyto částky jsou snižovány o očekávanou ztrátu vyplývající z možného defaultu zajistitelů.

V průběhu období nedošlo k žádným významným změnám v příslušných předpokladech učiněných ve výpočtu technických rezerv.

Pojišťovna zohledňuje budoucí chování pojistníků při výpočtu rezervy pojistného životních pojištění, kdy se při generování finančních toků souvisejících s jednotlivými pojistnými smlouvami uvažuje s pravděpodobností storna pojistné smlouvy. Údaje o míře storen smluv životního pojištění jsou založeny na odhadech učiněných na základě historické zkušenosti Pojišťovny.

Jak bylo popsáno výše, technické rezervy pro účely solventnosti jsou součtem nejlepšího odhadu a rizikové přírážky, zatímco rezervy dle českých účetních standardů se skládají z několika komponent a to zejména z

- Rezervy na nezasloužené pojistné
- Rezervy na pojistná plnění,
- Rezervy pojistného životních pojištění,
- Rezervy na prémie a slevy,
- Rezervy na splnění závazků z použité technické úrokové míry a ostatních početních parametrů

Srovnání výše technických rezerv vypočtených dle CAS a vypočtených dle Solventnosti II viz následující tabulka.

Přehled technických rezerv k 31.12.2021

Pojistná odvětví podle SII (tis. Kč)	Účetní rezerva	Nejlepší odhad	Riziková marže
Pojištění ochrany příjmu	12 040	6 910	210
Pojištění odpovědnosti za škodu z provozu motorových vozidel	153 524	116 250	3 153
Ostatní pojištění motorových vozidel	42 732	32 086	870
Pojištění přepravy	349	-66	0
Pojištění pro případ požáru a jiných škod na majetku	284 845	235 550	6 389
Obecné pojištění odpovědnosti	144 840	134 895	3 659
Pojištění asistence	8	1 197	32
Pojištění různých finančních ztrát	12 515	11 967	325
Pojištění s podílem na zisku	21 567	21 567	84
Celkem	672 420	560 356	14 722

D.3 Další závazky

Ostatní závazky představují závazky vůči zaměstnancům z titulu mezd zúčtovaných za poslední měsíc účetního období včetně závazků z titulu sociálního a zdravotního pojištění vztahující se ke mzdám. Dále pak jsou to daňové závazky vůči státnímu rozpočtu. Pro účely solventnosti je použito stejné ocenění jako v účetní závěrce. Odložená daň je propočtena z dočasných rozdílů mezi účetní a daňovou hodnotou aktiv a pasiv s použitím daňové sazby pro další období.

Protože Pojišťovna provozuje pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla, je povinně členem ČKP a společně s ostatními členy ručí za závazky ČKP. Pojišťovna oceňuje Závazky vůči ČKP konzistentně s oceněním poskytovaným Českou kanceláří pojistitelů.

Při oceňování aktiv, technických rezerv a jiných závazků pro účely solventnosti se nepředpokládají žádná budoucí opatření vedoucích pracovníků.

D.4 Alternativní metody oceňování

Pokud pro oceňování aktiv není možné použití kótovaných tržních cen na aktivních trzích pro stejná ani obdobná aktiva, Pojišťovna používá alternativní metody oceňování. Třídy aktiv, které Pojišťovna oceňuje alternativními metodami a popis použitých metod je uveden v kapitole D.1.

D.5 Další informace

Pojišťovna neuplatňuje koeficient volatility podle článku 77d směrnice 2009/138/ES.

Pojišťovna neuplatňuje přechodnou úpravu příslušné časové struktury bezrizikových úrokových měr podle článku 308c směrnice 2009/138/ES.

Pojišťovna neuplatňuje přechodný odpočet podle článku 308d směrnice 2009/138/ES.

Všechny podstatné informace týkající se oceňování pro účely solventnosti již byly uvedeny v předchozích odstavcích. Meziročně nedošlo k významným změnám v metodách oceňování aktiv a závazků.

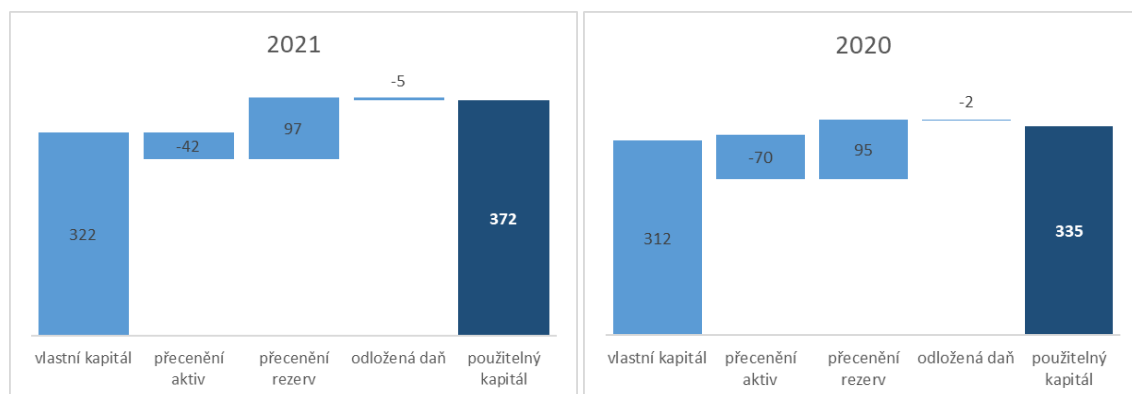
E. Řízení kapitálu

E.1 Kapitál

Pojišťovna modeluje rizikový kapitál formou solventnostního kapitálového požadavku spočteného dle požadavků standardního vzorce regulace Solventnosti II. Společnost považuje za dostatečnou takovou výši kapitálu, jež převyšuje požadavky stanovené platnou legislativou a dostatečně reflektuje plány a cíle Společnosti na dané období. Pro rok 2021 byla cílová míra solventnosti stanovena jako solventnostní poměr (tj. použitelný kapitál / SCR) ve výši 160 %. Cílová solventnostní pozice je každoročně přehodnocena v kontextu aktuálního vývoje trhu a skladby produktového portfolia Pojišťovny a následně je zohledněna ve Strategii rizik a navazujících strategiích. Kromě cílového stavu si Pojišťovna stanovuje i různé limity kapitálové přiměřenosti.

Výše kapitálu je pravidelně monitorována na základě aktuálních finančních výsledků, předpokládaného výhledu hospodaření a výsledků zátěžových testů. Prostřednictvím aktivního řízení kapitálu a solventnostní pozice Pojišťovna zajišťuje, aby kapitalizace společnosti byla vždy adekvátní.

Rozdíl mezi SII kapitálem a vlastním kapitálem vyjádřeným v účetní závěrce je dán přeceněním aktiv a závazků dle pravidel Solventnosti II a s tím souvisejícím přeceněním odložené daně.

Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s.

Zpráva o solventnosti a finanční situaci za rok 2021

Jednotlivé složky přecenění aktiv a technických rezerv jsou podrobněji rozebrány v následující tabulce.

Kapitál (tis. Kč)	2021	2020	Komentář
Vlastní kapitál v účetní závěrce	321 916	311 827	
Přecenění technických rezerv, z toho:	97 341	94 545	
Úprava na nejlepší odhad budoucích peněžních toků	93 648	115 951	Při výpočtu nejlepšího odhadu technických rezerv se neuvažují bezpečnostní přírážky.
Zohlednění časové hodnoty peněz	18 416	2 419	Brutto i netto výše technických rezerv je upravena tak, aby byla zohledněna časová hodnota peněz. K diskontování finančních toků se používá křivka bezrizikových úrokových měr platná k datu výpočtu. Aktuální křivka bezrizikových úrokových měr je převzata od EIOPA.
Riziková přírážka	-14 723	-23 825	Pojišťovna při ocenění technických rezerv oceňuje samostatně nejlepší odhad a rizikovou přírážku. Riziková přírážka představuje náklady na obstarání kapitálu, který je potřebný na podporu pojistných závazků po dobu jejich trvání.
Přecenění aktiv, z toho:	-42 064	-70 017	
Přecenění odložených pořizovacích nákladů	-29 568	-28 770	Časově rozlišené pořizovací náklady jsou v rámci SII ocenění zohledněny při výpočtu technických rezerv.
Přecenění nehmotných aktiv	-1 315	-2 234	Dle SII Pojišťovna nehmotná aktiva oceňuje na nulu, protože aktiva nelze prodat samostatně a neexistuje pro ně, nebo podobná aktiva, kótovaná cena na aktivním trhu.
Přecenění majetkových účastí a nemovitostí	28 159	9 354	Dle SII Pojišťovna oceňuje nemovitosti a majetkové účasti reálnou hodnotou, dle CAS oceňuje Pojišťovna nemovitosti a majetkové účasti pořizovacími cenami.
Přecenění ostatních investic	328	17	
Přecenění částek vymahatelných ze zajištění	-39 669	-48 383	Přecenění částek vymahatelných ze zajištění odpovídá poměrné části přecenění technických rezerv po zohlednění očekávané ztráty z defaultu zajištětele.
Přecenění odložené daně	-5 031	-1 676	Odložená daňová povinnost vyplývá z rozdílu mezi hodnotami připsanými aktivům a závazkům oceněným na základě SII a pro daňové účely.
Celkem úpravy	50 247	22 852	
Kapitál podle Solventnosti II	372 162	334 679	

Informace o struktuře, výši a kvalitě kapitálu

Složení kapitálu pro účely solventnosti je uvedeno v následující tabulce.

Kapitál (tis. Kč)	2021	2020
Primární kapitál Tier 1	372 162	334 679
Primární kapitál Tier 2	0	0
Doplňkový kapitál Tier 2	0	0
Primární kapitál Tier 3	0	0
Doplňkový kapitál Tier 3	0	0
Celkem	372 162	334 679

Veškerý kapitál Pojišťovny je tvořen Tier 1 kapitálem, který nepodléhá omezení. Jedná se o část aktiv, jež převyšuje závazky a kterou tvoří tyto položky:

(tis. Kč)	2021	2020
Kmenový akciový kapitál (před odečtením vlastních akcií)	301 104	301 104
Emisní ážio související s kmenovým akciovým kapitálem	0	0
Počáteční kapitál	2 250	2 250
Podřízené účty vzájemných pojišťoven	0	0
Disponibilní bonusový fond	0	0
Prioritní akcie	0	0
Emisní ážio související s prioritními akciemi	0	0
Přeceňovací rezervní fond před odpočtem účastí	68 808	31 325
Podřízené závazky	0	0
Čisté odložené daňové pohledávky	0	0
Ostatní položky primárního kapitálu schválené orgánem dohledu	0	0
Položky neklasifikované jako kapitál podle SII	0	0
Účasti ve finančních a úvěrových institucích (odpočet)	0	0
Celkový primární kapitál po odpočtu	372 162	334 679

Ve srovnání s předchozím obdobím došlo ke zvýšení kapitálu, které je dáno změnami v ocenění aktiv a závazků Pojišťovny.

Protože je kapitál Pojišťovny tvořen pouze Tier 1 kapitálem, je použitelný v plné výši jak ke krytí solventnostního kapitálového požadavku, tak minimálního kapitálového požadavku.

Část kapitálu ve výši 2 250 tis. Kč je tvořena dobrovolným příplatkem akcionáře mimo základní kapitál, který je klasifikován jako Tier 1 na základě přechodného opatření dle čl. II, bodu 13 ZPoj a jako takový může být klasifikován jako primární tier 1 kapitál pouze po dobu 10 let od doby účinnosti novely zákona.

Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s.

Zpráva o solventnosti a finanční situaci za rok 2021

Použitelná výše kapitálu na krytí solventnostního kapitálového požadavku:

Kapitál (tis. Kč)	2021	2020
Tier 1	372 162	334 679
Tier 2	0	0
Tier 3	0	0
Celkem	372 162	334 679

Použitelná výše primárního kapitálu na krytí minimálního kapitálového požadavku:

Kapitál (tis. Kč)	2021	2020
Primární Tier 1	372 162	334 679
Primární Tier 2	0	0
Celkem	372 162	334 679

E.2 Solventnostní kapitálový požadavek a minimální kapitálový požadavek

Solventnostní pozici Pojišťovny k 31. prosinci 2021 shrnuje následující tabulka. Ve srovnání s předchozím obdobím došlo k výraznému zlepšení solventnosti Pojišťovny a nárůstu solventnostního poměru ze 166 % v roce 2020 na 204 % v roce 2021. K tomuto zlepšení nejvíce přispělo nové Stop-loss zajištění čistého kombinovaného škodního poměru, které Pojišťovna uzavřela.

(tis. Kč)	2021	2020
SCR	182 308	231 738
MCR	190 143	201 650
SII kapitál	372 162	334 679
Poměr SCR	204 %	144 %
Poměr MCR	196 %	166 %

Pojišťovna pro výpočet solventnostního kapitálového požadavku používá standardní vzorec a výše solventnostního kapitálového požadavku Pojišťovny rozděleného podle rizikových modulů je následující:

Solventnostní kapitálový požadavek (tis. Kč)	2021	2020
Modul neživotního upisovacího rizika	109 219	160 032
Modul životního upisovacího rizika	666	744
Modul zdravotního upisovacího rizika	6 966	7 468
Modul tržního rizika	71 323	64 082
Modul rizika selhání protistrany	46 223	58 452
Modul rizika nehmotných aktiv	0	0
Operační riziko	22 039	22 810
Diverzifikační efekt	-60 488	-67 059
Úprava o schopnost technických rezerv a odložené daňové povinnosti absorbovat ztráty	-13 638	-14 792
Celkem	182 308	231 738

V modulu životního upisovacího rizika Pojišťovna používá pro výpočet solventnostního kapitálového požadavku zjednodušení dle Nařízení 2015/35/ES. Tato zjednodušení jsou přiměřená povaze, komplexnosti a rozsahu rizik v životním pojištění.

Pojišťovna při výpočtu solventnostního kapitálového požadavku nepoužívá specifické parametry.

Pojišťovna provozuje souběžně pojištění podle pojistných odvětví životních a neživotních pojištění, při výpočtu minimálního kapitálového požadavku tedy postupuje podle pravidel pro kompozitní pojišťovny.

Při výpočtu fiktivního kombinovaného minimálního kapitálového požadavku v oblasti neživotního pojištění se používají technické rezervy týkající se závazků neživotního pojištění bez rizikové přírážky vypočtené dle pravidel Solventnosti II a předepsané pojistné za posledních 12 měsíců po odečtení zajištění. Při výpočtu fiktivního kombinovaného minimálního kapitálového

požadavku v oblasti životních pojištění se používají technické rezervy týkající se závazků životního pojištění bez rizikové přírážky vypočtené dle pravidel Solventnosti II a celkový kapitál v riziku.

Jak v případě životního pojištění, tak v případě neživotního pojištění je fiktivní kombinovaný minimální kapitálový požadavek výrazně nižší než absolutní dolní mez minimálního kapitálového požadavku a výsledný minimální kapitálový požadavek je tedy roven absolutní dolní mezi.

E.3 Použití podmodulu akciového rizika založeného na duraci při výpočtu solventnostního kapitálového požadavku

Pojišťovna při výpočtu solventnostního kapitálového požadavku nevyužívá v podmodulu akciového rizika přístup založený na duraci.

E.4 Rozdíly mezi standartním vzorcem a používaným interním modelem

Pojišťovna interní model nepoužívá.

E.5 Nedodržení minimálního kapitálového požadavku a nedodržení solventnostního kapitálového požadavku

V roce 2021 nedošlo k žádnému nedodržení minimálního ani solventnostního kapitálového požadavku.

E.6 Další informace

Všechny podstatné informace týkající se řízení kapitálu již byly zmíněny v předchozích odstavcích. Podstatné změny byly komentovány v příslušných kapitolách.